

**Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ Η ΤΡΕΧΟΥΣΑ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ
ΕΝΗΛΙΚΩΝ**

ΕΘΝΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΑΠΟ

**ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ,
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΘΝΙΚΗΣ ΠΑΙΔΕΙΑΣ ΚΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΜΑΤΩΝ**

ΜΑΪΟΣ 2008

ΕΠΟΠΤΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

Τσαμαδιάς Κωνσταντίνος,

Επίκ. Καθηγητής

Γενικός Γραμματέας της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων

ΟΜΑΔΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

Κυριαζής Δημήτριος, Συντονιστής

Θεοδοσοπούλου Μαρία

Καραγεώργου Ελισάβετ

Σιασιάκος Κωνσταντίνος

Τρανταλίδη Μαγδαληνή

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ

Θεοδοσοπούλου Μαρία

Κωτσάκης Βασίλειος

Τσουμάρα Φωτεινή

Κρίκος Ευθύμιος

I. Γενική Εικόνα

Σύμφωνα με τα στοιχεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας (ΕΣΥΕ), βασιζόμενα στην απογραφή του 2001, ο πληθυσμός της Ελλάδας ανέρχεται σε 10.934.097 κατοίκους, εκ των οποίων 5.413.426 εκ. είναι άνδρες και 5.520.671 εκ. είναι γυναίκες.

Σύμφωνα με τις προβλέψεις, η δομή του πληθυσμού κατά ομάδες ηλικιών θα είναι τις επόμενες δεκαετίες αρκετά διαφορετική εξαιτίας των δυσμενών δημογραφικών αλλαγών και των τάσεων υπογεννητικότητας και γήρανσης του πληθυσμού. Συγκεκριμένα το 2020 η ηλικιακή ομάδα 0-14 εκτιμάται ότι θα έχει μειωθεί στο 14,9% ενώ εκείνη των 65 και άνω θα αποτελεί το 21% του συνολικού πληθυσμού.

Στον πίνακα 1 παρουσιάζεται η ηλικιακή κατανομή του πληθυσμού, σύμφωνα με τα στοιχεία του πρώτου τριμήνου του 2001.

Πίνακας 1: Συνολικός πληθυσμός Ελλάδας κατά ηλικία

ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	0-14	15-24	25-39	40-54	55-64	65-79	80 και άνω
10.934.097	1.660.899	1.561.637	2.500.772	2.183.267	1.200.289	1.497.181	330.052

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (ΕΣΥΕ)

Στους πίνακες 2A και 2B εμφανίζεται η κατανομή του πληθυσμού σε αστικές και αγροτικές περιοχές.

Πίνακας 2A: Συνολικός πληθυσμός Ελλάδας κατά φύλο σε αστικές περιοχές

ΑΣΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΑΡΡΕΝΕΣ	ΘΗΛΕΙΣ
8.211.646	4.017.999	4.193.647

Πίνακας 2B: Συνολικός πληθυσμός Ελλάδας κατά φύλο σε αγροτικές περιοχές

ΑΓΡΟΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΑΡΡΕΝΕΣ	ΘΗΛΕΙΣ
2.722.451	1.395.427	1.327.024

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (ΕΣΥΕ)

Στον πίνακα 3 παρουσιάζεται η κατανομή του εργασιακά ενεργού πληθυσμού ανά φύλο κατά το Δ' Τρίμηνο του 2001.

Πίνακας 3: Εργασιακά ενεργός πληθυσμός της Ελλάδας κατά το Δ' Τρίμηνο του 2001

ΣΥΝΟΛΟ ΧΩΡΑΣ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΑΝΕΡΓΟΙ
4.565.200	4.051.800	513.400
ΑΡΡΕΝΕΣ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΑΝΕΡΓΟΙ
2.781.700	2.565.900	215.800
ΘΗΛΕΙΣ	ΑΠΑΣΧΟΛΟΥΜΕΝΟΙ	ΑΝΕΡΓΟΙ
1.783.500	1.486.000	297.500

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (ΕΣΥΕ)

Η κατανομή του πληθυσμού ανά επίπεδο εκπαίδευσης για το 2001 αποτυπώνεται στον πίνακα 4

Πίνακας 4: Συνολικός πληθυσμός Ελλάδας κατά επίπεδο εκπαίδευσης το 2001

ΕΠΙΠΕΔΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	Α	Β	Γ	Δ
ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	3.314.800	3.316.700	3.326.900	3.295.400
ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	2.379.700	2.396.600	2.399.700	2.434.600
ΑΝΩΤΕΡΗ/ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	709.900	693.000	688.700	679.800
ΑΝΩΤΑΤΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	837.400	840.100	851.800	841.700

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία Ελλάδος (ΕΣΥΕ)

Η Ελλάδα βρίσκεται πλησιέστερα στο ποσοστό αναφοράς πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου της Ε.Ε. για το 2010.

Στην Αττική, όπου βρίσκεται περίπου το 1/3 του μαθητικού πληθυσμού της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, οι τρεις τύποι σχολείων παρουσιάζουν μαθητική διαρροή που βρίσκεται κοντά στον αντίστοιχο μέσο όρο.

Πίνακας 5: Δείκτες Σχολικής Διαρροής

ΔΕΙΚΤΕΣ	ΕΛΛΑΔΑ
Σχολική διαρροή από το Γυμνάσιο (%)	6,09
Σχολική διαρροή από το Λύκειο (%)	2,98

Πηγή: ΚΕΕ, 2006 - ΓΓΕΕ, 2006 - ΠΑΕΠ, 2005 - Eurostat, 2005 - ΟΕΕΚ, 2005.

Πρόωρη εγκατάλειψη σχολείου: Το ποσοστό πρόωρης εγκατάλειψης έχει μειωθεί από 18,2% το 2000 σε 13,3% το 2005. Η Ελλάδα βρίσκεται πλησιέστερα στο ποσοστό αναφοράς της Ε.Ε. για το 2010, με το ποσοστό των ατόμων (18-24 ετών), που εγκαταλείπουν πρόωρα το σχολείο να φτάνει το 13,3 (2005). Το ποσοστό αυτό επιβαρύνεται από την πρόωρη αποχώρηση των ανδρών (17,5%) και πολύ λιγότερο από την αποχώρηση των γυναικών (9,2%).

Πίνακας 6: Ποσοστό πληθυσμού ηλικίας 18-24 ετών που έχει ολοκληρώσει μόνο των κατώτερο κύκλο της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και δεν βρίσκεται σε σπουδές ή σε κατάρτιση.

	2000	2005	2005	
			ΑΝΤΡΕΣ	ΓΥΝΑΙΚΕΣ
Ε.Ε. 25	17,7	14,9	17,1	12,7
ΕΛΛΑΔΑ	18,2	13,3	17,5	9,2

Πηγή: Eurostat (Labour Force Survey)

Όσον αφορά στη συμμετοχή ατόμων άνω των 15 ετών σε εκπαιδευτικά προγράμματα, όπως φαίνεται από τον ακόλουθο πίνακα, στο Β' τρίμηνο του 2002 (εντός των 4 τελευταίων εβδομάδων από την διεξαγωγή της έρευνας) το 9,2% του πληθυσμού παρακολούθησε κάποιο είδος εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης.

Πίνακας 7: Άτομα (άνω των 15 ετών) που παρακολούθησαν οποιασδήποτε μορφής εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης

	ΣΥΝΟΛΟ	15-19 ετών	20-24 ετών	25-29 ετών	30-44 ετών	45-64 ετών	65+ ετών
ΣΥΝΟΛΟ	8.977.231	603.014	670.062	679.560	2.140.928	2.666.760	2.216.908
Ναι	829.819	523.591	242.782	41.077	19.751	2.619	0
%	9,2	86,8	36,2	6,0	0,9	0,1	0,0
Άρρενες	4.298.131	304.335	323.942	346.889	1.032.308	1.292.778	997.878
Ναι	405.348	261.939	111.081	20.889	10.344	1.094	0
%	9,4	86,1	34,3	6,0	1,0	0,1	0,0
Θήλεις	4.679.101	298.679	346.120	332.670	1.108.620	1.373.982	1.219.030
Ναι	424.471	261.652	131.700	20.188	9.407	1.525	0
%	9,1	87,6	38,1	6,1	0,8	0,1	0,0

Πηγή: ΕΣΥΕ, Εργατικό Δυναμικό 2002 Β Τρίμηνο

Στον πίνακα 8 αποτυπώνεται το εκπαιδευτικό επίπεδο των ατόμων ηλικίας άνω των 15 ετών που παρακολούθησαν εκπαιδευτικά προγράμματα κατά το Β' Τρίμηνο 2002.

Πίνακας 8: Εκπαιδευτικό επίπεδο ατόμων (άνω των 15 ετών) που παρακολούθησαν οποιασδήποτε μορφής εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης.

	ΣΥΝΟΛΟ	%	15-19	20-24	25-29	30-44	45-64	65+
ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠ/ΣΗ	829.819		523.591	242.782	41.077	19.751	2.619	0
Α' βάρθμια εκπαίδευση	301	0,04	301	0	0	0	0	0
Β' βάρθμια εκπαίδευση	408.321	49,2	400.651	6.066	936	670	0	0
Μεταδευτεροβάθμια εκπ/ση	65.534	7,9	21.203	38.255	4.031	1.979	65	0
Τριτοβάθμια εκπ/ση	322.215	38,8	88.626	191.905	31.576	9.076	1.034	0
ΜΗ ΤΥΠΙΚΗ ΕΚΠ/ΣΗ								0
Εργαστήριο ελευθέρων σπουδών	6.175	0,7	1.698	1.962	1.300	1.215	0	0
Πρόγραμμα άτυπης επαγγελματικής κατάρτισης	10.463	1,3	2.052	1.877	1.135	4.044	1.355	0
Άλλα προγράμματα	16.808	2,0	9.059	2.717	2.098	2.768	165	0

Πηγή: ΕΣΥΕ, Εργατικό Δυναμικό 2002 Β Τρίμηνο

Τέλος, στον πίνακα 9 παρουσιάζονται τα στοιχεία που αφορούν στους λόγους για τους οποίους τα άτομα ηλικίας άνω των 15 ετών παρακολούθησαν εκπαιδευτικά προγράμματα τη συγκεκριμένη περίοδο

Πίνακας 9: Λόγοι για τους οποίους άτομα (άνω των 15 ετών) παρακολούθησαν προγράμματα εκπαίδευσης ή επαγγελματικής κατάρτισης

	ΣΥΝΟΛΟ	Ποσοστό	Ηλικίες					
			15-19	20-24	25-29	30-44	45-64	65+
			523.591	242.782	41.077	19.751	2.619	0
Αρχική εκπαίδευση ή εκπαίδευση που στοχεύει στην απόκτηση προσόντων	797.806		520.507	233.746	33.621	9.756	175	0
Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση	29.307	100,0%	2.709	8.841	6.524	9.307	1.926	0
Για να βελτιώσει τα προσόντα ή τη θέση εργασίας ή για την προσαρμογή τεχνολογικές αλλαγές	26.378	90,0%	1.938	8.061	5.927	8.526	1.926	0
Για να προετοιμάσει την ένταξη/επιστροφή του στην εργασία	108	0,4%	108	0	0	0	0	0
Για άλλους λόγους	2.821	9,6%	663	780	597	781	0	0
Λοιπές περιπτώσεις	2.705		374	195	931	687	518	0
Στα πλαίσια επίσημου κρατικού προγράμματος ενίσχυσης της απασχόλησης	1.309	48%	264	0	553	389	102	0
Για λόγους που δεν σχετίζονται με την τωρινή ή μελλοντική εργασία του	1.396	52%	110	195	378	298	416	0

Πηγή: ΕΣΥΕ, Εργατικό Δυναμικό 2002 Β Τρίμηνο

Η επίσημη γλώσσα του κράτους είναι η ελληνική.

Από τις αρχές της δεκαετίας του 1990 υπάρχει εκτεταμένη μεταναστευτική ροή προς την χώρα, κυρίως από οικονομικούς μετανάστες από τα Βαλκάνια, τις πρώην σοβιετικές δημοκρατίες και ευρύτερα την ανατολική Ευρώπη. Σύμφωνα με την απογραφή του 2001 ο αριθμός των μεταναστών ανερχόταν σε 762.191 άτομα.

II. Εκπαίδευση Ενηλίκων

Η Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Γ.Ε.Ε.) του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας & Θρησκευμάτων (Υπ.Ε.Π.Θ.) είναι ο επιτελικός φορέας στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων που έχει ως αποστολή τη διά βίου μάθηση των πολιτών της χώρας (ανεξαρτήτως των εκπαιδευτικών και άλλων χαρακτηριστικών τους) καθώς και του αποδήμου ελληνισμού.

Κατά περίπτωση, υπάρχει συνεργασία και με άλλους κρατικούς φορείς, όπως είναι: το Υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, το Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας, το Υπουργείο Υγείας και Πρόνοιας, το Υπουργείο Δικαιοσύνης, ο Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ), οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ο.Τ.Α), κ.ά., ώστε να επιτυγχάνεται ο απαραίτητος συντονισμός για την επιτυχή υλοποίηση και τη μεγιστοποίηση του οφέλους των δράσεων. Επιπλέον, η Γ.Γ.Ε.Ε. προωθεί την ανάπτυξη διακρατικών σχέσεων με τους αντίστοιχους φορείς των άλλων Ευρωπαϊκών και τρίτων χωρών, κυρίως μέσω των Ευρωπαϊκών Προγραμμάτων και Πρωτοβουλιών.

1. Νομοθεσία και Χρηματοδότηση

1.1 Πλαίσιο νομοθεσίας και Πολιτικής της Εκπαίδευσης Ενηλίκων

Η προώθηση της Διά Βίου Μάθησης αποτελεί έναν τομέα προτεραιότητας για την ελληνική Πολιτεία, λαμβάνοντας υπόψη τις ευρωπαϊκές πολιτικές για το χώρο της διά βίου μάθησης. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο ορίζονται νομοθετικές διατάξεις, με σκοπό την ενίσχυση της Εκπαίδευσης Ενηλίκων, την ισχυροποίηση του ρόλου της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων και τη συστηματοποίηση του χώρου παροχής διά βίου εκπαίδευσης και κατάρτισης.

1.1.1 Νομοθετικό πλαίσιο

Με το Νόμο 2909/2001 η Γενική Γραμματεία Λαϊκής Επιμόρφωσης “μετονομάζεται σε Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Γ.Ε.Ε.) και αναλαμβάνει τον σχεδιασμό, τον συντονισμό και την υλοποίηση σε εθνικό επίπεδο και στον απόδημο ελληνισμό ενεργειών που αφορούν τη δια βίου μάθηση” (Άρθρο 3) όπως:

- Η βασική εκπαίδευση ενηλίκων, δηλαδή η καταπολέμηση του αναλφαβητισμού και η συμπλήρωση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης.
- Η γενική εκπαίδευση και κατάρτιση ενηλίκων, δηλαδή η παροχή συνεχιζόμενης κατάρτισης, η κατάρτιση και επιμόρφωση ειδικών ομάδων που απειλούνται από κοινωνικό αποκλεισμό, η υλοποίηση προγραμμάτων εκμάθησης της ελληνικής ως δεύτερης γλώσσας καθώς και εκπαίδευσης στον τομέα των νέων τεχνολογιών.
- Η κοινωνικο-πολιτιστική εκπαίδευση και επιμόρφωση που αφορά σε θέματα πολιτισμού, υγείας και περιβάλλοντος καθώς και ενημέρωση για θέματα κοινωνικά, πολιτιστικά και ευρωπαϊκά.
- Η ανοιχτή και εξ αποστάσεως εκπαίδευση και κατάρτιση καθώς και η σύνδεση και συνεργασία με τα σύγχρονα συστήματα ανοιχτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης.
- Η εκπαίδευση εκπαιδευτών ενηλίκων.

Στη Γ.Γ.Ε.Ε. υπάγεται το Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Ι.Δ.ΕΚ.Ε.). Βασικός σκοπός του είναι η Τεχνολογική και Επιστημονική υποστήριξη των προγραμμάτων της Γ.Γ.Ε.Ε. και η υλοποίηση ενεργειών που αφορούν στη δια βίου μάθηση (Ν.2909/2-5-2001).

Με το Νόμο 3369/6-7-2005 «Περί συστηματοποίησης της διά βίου μάθησης», ορίζεται ως δια βίου εκπαίδευση κάθε μαθησιακή διαδικασία, καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του ανθρώπου με σκοπό την απόκτηση ή τη βελτίωση γενικών και επιστημονικών γνώσεων, δεξιοτήτων και ικανοτήτων τόσο για τη διαμόρφωση μιας ολοκληρωμένης προσωπικότητας όσο και για την πρόσβαση στην απασχόληση. Συστήνεται, επίσης, η Εθνική Επιτροπή Διά Βίου Μάθησης με σκοπό τη διάγνωση των αναγκών διά βίου εκπαίδευσης και διά βίου κατάρτισης, τη γενικότερη αξιολόγηση και το συντονισμό των φορέων και της παροχής υπηρεσιών διά βίου εκπαίδευσης και διά βίου κατάρτισης καθώς και για τη διασύνδεσή τους με το Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση (Ε.Σ.Σ.Ε.Ε.Κ.Α.).

Με τον Νόμο 3577/2007 ορίζονται τα αποφαινόμενα όργανα επί τεχνικών έργων της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

Επίσης, Κοινές Υπουργικές Αποφάσεις και Προεδρικά Διατάγματα αναφέρονται συμπληρωματικά στο έργο και τις αρμοδιότητες της ΓΓΕΕ, όπως ίδρυσης επιπλέον Κ.Ε.Ε., Σ.Δ.Ε., Σχολών Γονέων, πιστοποίηση της γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων της ελληνικής ιστορίας και του ελληνικού πολιτισμού υπηκόων τρίτων χωρών, προκειμένου να αποκτήσουν το καθεστώς του επί μακρόν διαμένοντος.

Επίσης, επίκειται νομοθετική ρύθμιση για τη μετονομασία της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων σε Γενική Γραμματεία Διά Βίου Μάθησης.

1.1.2. Άξονες Προτεραιότητας

Η πολιτική στον τομέα της διά βίου μάθησης στην Ελλάδα είναι η εξής:

Κάθε πολίτης 17 ετών και άνω δικαιούται να έχει τις ευκαιρίες, ανεξαρτήτου κοινωνικοοικονομικής κατάστασης, επίπεδου εκπαίδευσης, χώρας καταγωγής, θρησκευματος και τόπου διαμονής, να αναπτύσσει διαρκώς την προσωπικότητά του,

να αποκτά σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες και να συμμετέχει ενεργά στο κοινωνικό-πολιτικό-οικονομικό γίγνεσθαι (βλ. II).

Από το 2004, η παρεχόμενη από τη ΓΓΕΕ εκπαίδευση ενηλίκων αναμορφώνεται, αναβαθμίζεται και εμφανίζει σημαντική ανάπτυξη. Στην ανάπτυξη αυτή βοηθούν οι χρηματοδοτήσεις από τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά Ταμεία και κυρίως από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ), στα πλαίσια του Γ΄ ΚΠΣ αλλά και των Κοινοτικών Πρωτοβουλιών (EQUAL).

Άξονες προτεραιότητας για την εκπαίδευση ενηλίκων αποτελούν οι ακόλουθοι, οι οποίοι θα αναλυθούν στη συνέχεια:

1. Η ενοποίηση μητρώου για τους εκπαιδευτές ενηλίκων. Εντός του 2008 θα πραγματοποιηθεί η ενοποίηση των μητρώων των εκπαιδευτών της Γ.Γ.Ε.Ε. και του Οργανισμού Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (Ο.Ε.Ε.Κ.) Έτσι θα υπάρχει Ενιαίο Μητρώο Εκπαιδευτών Ενηλίκων και κανόνες διαχείρισής του για το Υ.Π.Ε.Π.Θ. (βλ. 2.4.1.)
2. Η προώθηση του στρατηγικού σχεδιασμού για την 4^η προγραμματική περίοδο
3. Η προώθηση του Συστήματος Διασφάλισης Ποιότητας και Αξιολόγησης (βλ.2.3.)
4. Η ανάπτυξη συνεργασίας με το Υπουργείο Απασχόλησης & Κοινωνικής Προστασίας
5. Η ολοκλήρωση της κτηριακής υποδομής και η συγκρότηση του Κέντρου Μελετών Διά Βίου Μάθησης - «Αριστοτέλης»
6. Η συγκρότηση της Εθνικής Βιβλιοθήκης Διά Βίου Μάθησης στο Χαλάνδρι Αττικής και η δημιουργία παραρτήματος ως Ειδική Βιβλιοθήκη στις Σάπες Κομοτηνής.
7. Η διαμόρφωση του «Εθνικού Μουσείου Ιστορίας της Διά Βίου Μάθησης» στον Ορχομενό Βοιωτίας
8. Η δημιουργία νέων κτηριακών δομών
9. Η δημιουργία Συστήματος Αξιολόγησης και Πιστοποίησης των Εκπαιδευομένων
10. Η εκπόνηση Σχεδίου Εναρμόνισης του Συστήματος Εκπαίδευσης Ενηλίκων με το Τυπικό Σύστημα Εκπαίδευσης και Διασύνδεσης με την αγορά εργασίας.

11. Ο εκσυγχρονισμός του Συστήματος Τηλεκπαίδευσης με σύγχρονη τεχνολογία και η δημιουργία εκτός των 13 κόμβων στις έδρες των 13 περιφερειών, άλλων 12 κόμβων στα νησιά και τους ακριτικούς νομούς
12. Στο πλαίσιο της Εθνικής Επιτροπής Διά Βίου Μάθησης, θα ξεκινήσει η διαμόρφωση Μητρώου Φορέων και Δομών παροχής υπηρεσιών Διά Βίου Μάθησης και κριτηρίων ένταξης εναρμόνισης των ωρομισθίων αποζημιώσεων των διδασκόντων.

1.1.3. Οργάνωση της Εκπαίδευσης Ενηλίκων

Οι φορείς υλοποίησης της πολιτικής της Γ.Γ.Ε.Ε. είναι:

- το Ι.Δ.ΕΚ.Ε. (βλ. 1.1.1.)
- οι Νομαρχιακές Επιτροπές Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.), οι οποίες παρέχουν σε επίπεδο νομού επιμορφωτικά προγράμματα που έχουν ως θέμα τον πολιτισμό, τις τέχνες, την κοινωνική οικονομία και επιχειρηματικότητα,
- το Κ.Ε.Κ. της Γ.Γ.Ε.Ε. είναι ένας από τους φορείς εφαρμογής της εθνικής πολιτικής κατά της ανεργίας.

Η Γ.Γ.Ε.Ε. με δεδομένο ότι θεμελιώδες στοιχείο της λογικής-πρακτικής της διά βίου μάθησης είναι οι υπηρεσίες να παρέχονται κοντά στον τόπο κατοικίας ή στον τόπο εργασίας των πολιτών, συγκροτεί «Δίκτυο Διά Βίου Εκπαίδευσης- Επιμόρφωσης Ενηλίκων», το οποίο καλύπτει όλη την Επικράτεια.

Στο Δίκτυο μπορεί να ενταχθεί ο κάθε Δήμος και η κάθε Κοινότητα. Μέχρι σήμερα είναι ενταγμένοι στο δίκτυο περίπου 1000 Δήμοι και Κοινότητες.

1.1.4. Εναρμόνιση των στρατηγικών πολιτικής και υλοποίησης με άλλους τομείς της εθνικής πολιτικής

Το σύστημα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης στην Ελλάδα διακρίνεται σε δύο βασικά μέρη. Στο πρώτο μέρος περιλαμβάνονται οι δραστηριότητες που εντάσσονται στο πλαίσιο του τυπικού εκπαιδευτικού συστήματος και στο δεύτερο μέρος οι δραστηριότητες που εντάσσονται στο πλαίσιο του συστήματος της διά βίου μάθησης.

Στο πλαίσιο της Διά Βίου Μάθησης οι δραστηριότητες που καλύπτουν τα πεδία της τεχνικής και επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης μπορεί να ενταχθούν σε τρία βασικά υποσυστήματα:

1. Το (υπο) σύστημα της αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης. Βασικός φορέας σχεδιασμού και εφαρμογής των δράσεων του συστήματος είναι ο Ο.Ε.Ε.Κ., που υπάγεται στο Υπ.Ε.Π.Θ. Οι δράσεις του υλοποιούνται μέσω ενός δικτύου δημόσιων και ιδιωτικών Ινστιτούτων Επαγγελματικής Κατάρτισης (Ι.Ε.Κ.). Ο Ο.Ε.Ε.Κ. είναι το Εθνικό Κέντρο συντονισμού του Europass.

Μεταξύ των σκοπών του Ο.Ε.Ε.Κ. συγκαταλέγονται: η παροχή κάθε είδους επαγγελματικής κατάρτισης, αρχικής ή συμπληρωματικής, η οργάνωση και λειτουργία των Ι.Ε.Κ., ο καθορισμός του περιεχομένου σπουδών των Δημοσίων και Ιδιωτικών Ι.Ε.Κ. και η εποπτεία και έλεγχος των Ιδιωτικών Ι.Ε.Κ.

2. Το (υπο) σύστημα της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης. Βασικός φορέας σχεδιασμού και υλοποίησης των δράσεων του συστήματος είναι το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΚΕΠΙΣ) και οι Ειδικές Υπηρεσίες που υπάγονται στο Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας. Οι δράσεις του υλοποιούνται μέσω ενός δικτύου δημόσιων και ιδιωτικών ΚΕΚ. Το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ είναι ο επίσημος εθνικός φορέας για την ανάπτυξη, εφαρμογή και παρακολούθηση ενός ολοκληρωμένου Εθνικού Συστήματος Πιστοποίησης της Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης στην Ελλάδα. Κύριο έργο του ΕΚΕΠΙΣ είναι η διασφάλιση της ποιότητας όλων των συντελεστών της παρεχόμενης συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης στην Ελλάδα, μέσω της Πιστοποίησης (ΕΚΕΠΙΣ, 2003):

- Φορέων παροχής Επαγγελματικής Κατάρτισης , όπως είναι τα Κέντρα Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.), τα Εξειδικευμένα Κέντρα Κοινωνικής και Επαγγελματικής Ένταξης για άτομα ευάλωτων κοινωνικά ομάδων
- Ανθρώπινου δυναμικού , όπως οι Εκπαιδευτές Ενηλίκων, τα Στελέχη Συνοδευτικών Υποστηρικτικών Υπηρεσιών (Σ.Υ.Υ.)
- Επαγγελματικών Περιγραμμάτων (Προφίλ)
- Προγραμμάτων Επαγγελματικής Κατάρτισης
- Γνώσεων, Δεξιοτήτων και Ικανοτήτων.

3. Το (υπο) σύστημα της διά βίου εκπαίδευσης και επιμόρφωσης ενηλίκων, βασικός φορέας σχεδιασμού και υλοποίησης των δράσεων του οποίου είναι η Γ.Γ.Ε.Ε. (βλ.2.1.2.).

Επίσης, προγράμματα εκπαίδευσης και κατάρτισης πραγματοποιούνται από διάφορα Υπουργεία. Ενδεικτικά αναφέρουμε:

Το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης (Ε.Κ.Δ.Δ.Α.), Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου εποπτευόμενο από το Υπουργείο Εσωτερικών, έχει ως κύρια αποστολή τη διαρκή βελτίωση της οργάνωσης και λειτουργίας της Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης, μέσω της εκπαίδευσης και της διαρκούς επιμόρφωσης του ανθρώπινου δυναμικού.

Το Ε.Κ.Δ.Δ.Α., σε συνεργασία με την Α.Δ.Ε.Δ.Υ. θα σχεδιάσει ένα σύγχρονο σύστημα επιμόρφωσης, πιστοποίησης και αξιολόγησης των δημοσίων υπαλλήλων. Δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στη σημασία της αποκέντρωσης των δραστηριοτήτων του, το Ε.Κ.Δ.Δ.Α. οργάνωσε και άρχισε τη σταδιακή λειτουργία δώδεκα (12) Περιφερειακών Ινστιτούτων Επιμόρφωσης (Π.ΙΝ.ΕΠ.) στις έδρες αντίστοιχων διοικητικών περιφερειών, καλύπτοντας έτσι τις ανάγκες της χώρας. Από το 2005, λειτουργεί η Εθνική Σχολή Τοπικής Αυτοδιοίκησης (Ε.Σ.Τ.Α.), η οποία έχει ως αποστολή την εκπαίδευση εξειδικευμένων στελεχών για τους οργανισμούς και υπηρεσίες της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και της Περιφέρειας.

Στο Υπουργείο Απασχόλησης και Κοινωνικής Προστασίας υπάγεται ο Οργανισμός Απασχολήσεως Εργατικού Δυναμικού (Ο.Α.Ε.Δ.), κύριο όργανο εφαρμογής της Κυβερνητικής Πολιτικής για την απασχόληση. Αναπτύσσει πυκνό δίκτυο υπηρεσιών απασχόλησης, συμβουλευτικής, επαγγελματικού προσανατολισμού μέσω των Κέντρων Προώθησης της Απασχόλησης (ΚΠΑ) και εξειδικευμένων εργασιακών Συμβούλων. Επιπλέον, υλοποιεί προγράμματα κατάρτισης εργαζομένων.

Στο Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης παρέχονται προγράμματα εκπαίδευσης, μετεκπαίδευσης και ειδίκευσης επιστημόνων υγείας μέσω της Εθνικής Σχολής Δημόσιας Υγείας.

Το Υπουργείο Γεωργίας μέσω του Οργανισμού Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Απασχόλησης (ΟΓΕΕΚΑ) υλοποιεί στα Κέντρα

Συνεχιζόμενης Κατάρτισης «ΔΗΜΗΤΡΑ», προγράμματα για τους αγρότες και τους άλλους απασχολούμενους στις διάφορες ειδικότητες του γεωργικού τομέα.

Επίσης, μεγάλες επιχειρήσεις του Δημόσιου Τομέα (ΔΕΗ, ΟΤΕ, ΕΛΤΑ, ΟΣΕ, κ.ά.), αλλά και συνδικαλιστικές οργανώσεις, όπως η Γενική Συνομοσπονδία Εργαζομένων Ελλάδας (Γ.Σ.Ε.Ε.), ΑΔΕΔΥ παρέχουν στους εργαζομένους τους εκπαιδευτικά προγράμματα.

1.1.5. Κυριότερες Αναπτυξιακές Προκλήσεις

Η εθνική στρατηγική για τη δια βίου μάθηση εστιάζει στην ανάγκη ανάπτυξης και εφαρμογής, σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, ενός σύγχρονου, ευέλικτου, δυναμικού, ανταγωνιστικού, αποδοτικού και δίκαιου συστήματος εκπαίδευσης και επαγγελματικής κατάρτισης. Σύμφωνα με τις προδιαγραφές της ευρωπαϊκής πολιτικής για το συνδυασμό της ποιότητας, της κοινωνικής συνοχής, της ισότητας, της απασχόλησης και της αποδοτικότητας το σύστημα δια βίου μάθησης, πρέπει να εξασφαλίσει ότι το σύνολο του πληθυσμού θα έχει πρόσβαση στις εκπαιδευτικές υπηρεσίες. Η αύξηση της ελκυστικότητας και της ποιότητας των εκπαιδευτικών προγραμμάτων, ώστε να κινητοποιηθούν οι μη παραδοσιακοί εκπαιδευόμενοι, η εφαρμογή πιστοποίησης των γνώσεων, η διαρκής επιμόρφωση των εκπαιδευτών και η σύνδεση των προγραμμάτων εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας αποτελούν βασικές προκλήσεις.

1.1.6. Πολιτικές που ασκούν επίδραση στην Εκπαίδευση Ενηλίκων

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ) 2000 – 2006 εγκρίθηκε το Μάρτιο του 2001. Μέσω των έξι αξόνων προτεραιότητας επιδιώκονται στόχοι όπως: προώθηση της ισότητας ευκαιριών πρόσβασης στην αγορά εργασίας, προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης, προώθηση της ισότητας των φύλων κ.α. Η μεγαλύτερη χρηματοδοτική βαρύτητα δόθηκε στον άξονα «Προώθηση και βελτίωση της εκπαίδευσης και της επαγγελματικής κατάρτισης στο πλαίσιο της δια βίου μάθησης».

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Ε.Π.) «Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση» θέτει ως βασικό πλαίσιο ανάπτυξης του στρατηγικού του σχεδιασμού για την παιδεία για την προγραμματική περίοδο 2007-2013 το τετράπτυχο «Ανάπτυξη- Ανταγωνιστικότητα- Εκπαίδευση-Απασχόληση». Το υψηλό επίπεδο της εκπαίδευσης και των παρεχόμενων δεξιοτήτων αποτελεί βασική προϋπόθεση για τη δημιουργία ενεργών πολιτών, την ένταξή τους στην αγορά εργασίας και στην κοινωνία γενικότερα.(ΥΠΕΠΘ- Ε.Ε., 2007)

Παράλληλα, στο Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων (Ε.Π.Μ.) 2005-2008 για την Ανάπτυξη και την Απασχόληση αναδεικνύεται η σημασία της δημιουργίας της κοινωνίας της γνώσης. Δίνεται έμφαση σε μέτρα επένδυσης στο ανθρώπινο κεφάλαιο, όπως η αύξηση της δημόσιας δαπάνης για την εκπαίδευση, η ενίσχυση της ευελιξίας και της συνοχής του εκπαιδευτικού συστήματος, η ανάδειξη της ποιότητας και της αποτελεσματικότητάς του μέσω της αποκέντρωσης, της μείωσης της γραφειοκρατίας και της εφαρμογής της αξιολόγησης σε όλα τα επίπεδα της εκπαίδευσης, η έρευνα και η καινοτομία. Η αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών όχι μόνο ως αντικείμενο αλλά και ως μέσο διδασκαλίας είναι βασική παράμετρος του σχεδιασμού, στα πλαίσια της συνολικότερης Ψηφιακής Στρατηγικής της χώρας. Η διά βίου μάθηση αναδεικνύεται σε βασική κυβερνητική επιλογή ώστε να υπάρχει αφενός η παροχή γνώσης που διαμορφώνει την προσωπικότητα του σύγχρονου ενεργού πολίτη και αφετέρου η παροχή δεξιοτήτων που να βελτιώνουν τη διαδικασία σύζευξης μεταξύ προσφοράς και ζήτησης εργασίας και τη μείωση της ανεργίας, η οποία στην Ελλάδα έχει έντονα διαρθρωτικά χαρακτηριστικά.

Οι ανωτέρω στρατηγικές κατευθύνσεις και επιλογές έχουν διαμορφωθεί στα πλαίσια ενός συγκεκριμένου αναπτυξιακού προτύπου που έχει υιοθετήσει η Ελληνική Κυβέρνηση για την Κοινωνία της Γνώσης και την Καινοτομία, όπως περιγράφεται στο Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς (ΕΣΠΑ) 2007-2013. Στο πλαίσιο του ΕΣΠΑ, οι επενδύσεις για την εκπαίδευση ανέρχονται σε 3,3 δις. ευρώ δημόσιας δαπάνης (μέσω του ΕΠ Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση και των ΠΕΠ της περιόδου 2007-2013). Επιπλέον χρηματοδοτική προσπάθεια με εθνικούς πόρους θα καταβληθεί έτσι ώστε σταδιακά μέχρι το 2013, οι δαπάνες για την εκπαίδευση ως ποσοστό του ΑΕΠ να προσεγγίσουν τον ευρωπαϊκό μέσο όρο λαμβάνοντας υπόψη το ΕΠΜ και τις αντίστοιχες συστάσεις.

Θεματική προτεραιότητα της αναπτυξιακής στρατηγικής του ΕΣΠΑ αποτελεί η «Κοινωνία της Γνώσης και Καινοτομία». Στη συγκεκριμένη θεματική προτεραιότητα

αναφέρεται και ο Γενικός Στόχος 4 με τίτλο: «Η βελτίωση της ποιότητας και της έντασης των επενδύσεων στο ανθρώπινο κεφάλαιο για την αναβάθμιση του ελληνικού εκπαιδευτικού συστήματος».

Εξειδίκευση του παραπάνω αναφερόμενου γενικού στόχου αποτελούν τα κάτωθι:

- Ενίσχυση της δια βίου μάθησης. Θα προωθηθούν η διεύρυνση της δια βίου μάθησης, με την ανάπτυξη συστήματος παροχής κατάλληλων κινήτρων (ιδιαίτερα των ατόμων με χαμηλά προσόντα ή μεγαλύτερης ηλικίας, των ατόμων που εγκατέλειψαν πρόωρα το τυπικό εκπαιδευτικό σύστημα).
- Αντιμετώπιση της πρόωρης εγκατάλειψης του σχολείου με την καταπολέμηση της σχολικής αποτυχίας και διαρροής και την ανάπτυξη της διαπολιτισμικής εκπαίδευσης και της ενισχυτικής διδασκαλίας.

1.2 Χρηματοδότηση της Εκπαίδευσης Ενηλίκων

Η εκπαίδευση ενηλίκων, στο πλαίσιο του έργου της Γ.Γ.Ε.Ε. παρέχεται δωρεάν.

Στο Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων εντάσσονται οι συγχρηματοδοτούμενες δράσεις από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο, στα πλαίσια του ΕΠΕΑΕΚ. Το Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης, ως το μεγαλύτερο αναπτυξιακό πρόγραμμα της χώρας, υλοποιήθηκε με την συγχρηματοδότηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και εθνικών πόρων. Η χρηματοδότηση αυτή αξιοποιήθηκε για την δημιουργία νέων δομών και υποδομών.

1.2.1. Δημόσια Επένδυση στην Εκπαίδευση Ενηλίκων

Ακολούθως, στον πίνακα 10, δίνεται η διαχρονική εξέλιξη προϋπολογισμού (Τακτικός Προϋπολογισμός και Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων) της Γ.Γ.Ε.Ε. την περίοδο 2003-2007.

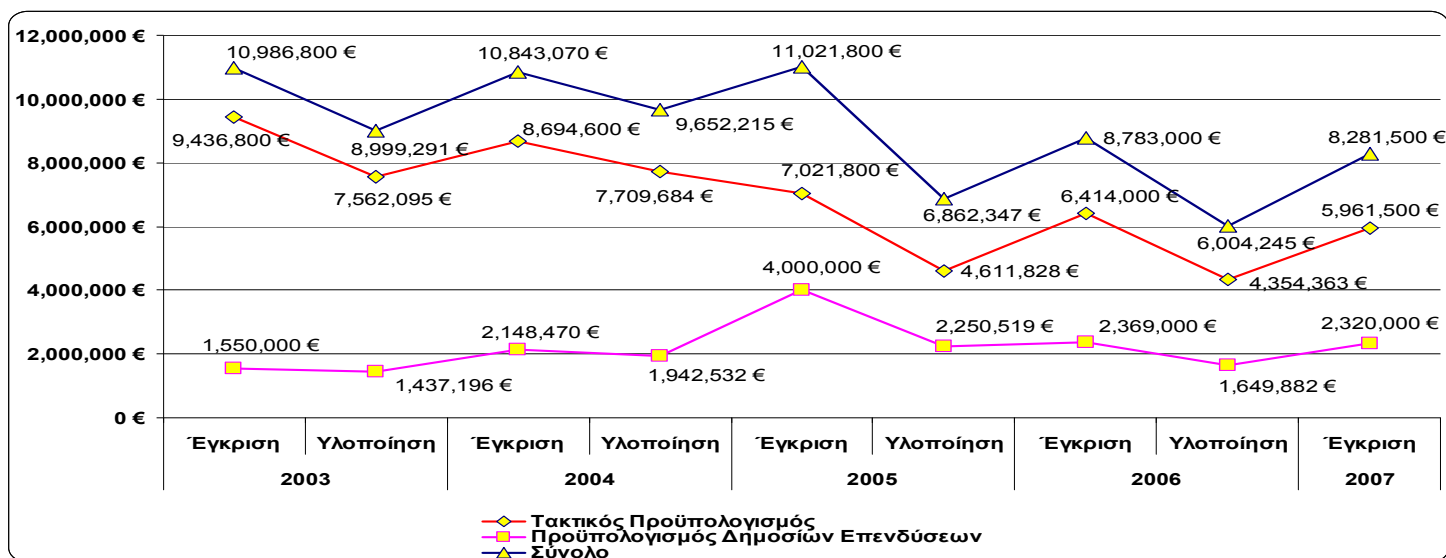
Πίνακας 10: Διαχρονική Εξέλιξη Προϋπολογισμών Γ.Γ.Ε.Ε. (Τακτικός και Δημοσίων Επενδύσεων) [σε €]

Κρατικός Προϋπολογισμός	Έτος								
	2003		2004		2005		2006		2007
	Έγκριση	Υλοποίηση	Έγκριση	Υλοποίηση	Έγκριση	Υλοποίηση	Έγκριση	Υλοποίηση	Έγκριση
Τακτικός Προϋπολογισμός	9,436,800 €	7,562,095 €	8,694,600 €	7,709,684 €	7,021,800 €	4,611,828 €	6,414,000 €	4,354,363 €	5,961,500 €
Προϋπολογισμός Δημοσίων Επενδύσεων	1,550,000 €	1,437,196 €	2,148,470 €	1,942,532 €	4,000,000 €	2,250,519 €	2,369,000 €	1,649,882 €	2,320,000 €
Σύνολο	10,986,800 €	8,999,291 €	10,843,070 €	9,652,215 €	11,021,800 €	6,862,347 €	8,783,000 €	6,004,245 €	8,281,500 €

Πηγή: Γ.Γ.Ε.Ε., Τμήμα Οικονομικού, (Επιμέλεια: Γραφείο Γ.Γ.)

Σημείωση: Από τον Προϋπολογισμό της Γ.Γ.Ε.Ε. επιχορηγείται και το Ι.Δ.ΕΚ.Ε.

Στο Διάγραμμα 1 παρουσιάζεται η Διαχρονική Εξέλιξη Προϋπολογισμών Γ.Γ.Ε.Ε. (Πηγή: Γ.Γ.Ε.Ε.)

Στον ακόλουθο πίνακα δίνονται οι πόροι του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Εκπαιδευτικό και Επιμορφωτικό Έργο, σε μονάδες €, τη περίοδο 2000 – 2007 στις δομές, στα Αυτόνομα Εκπαιδευτικά – Επιμορφωτικά Προγράμματα, σε ερευνητικά και πιλοτικά προγράμματα και τέλος σε τεχνική βοήθεια.

Πίνακας 11. : Γ.Γ.Ε.Ε. – Πόροι ⁽¹⁾ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Εκπαιδευτικό-Επιμορφωτικό Έργο [σε €]

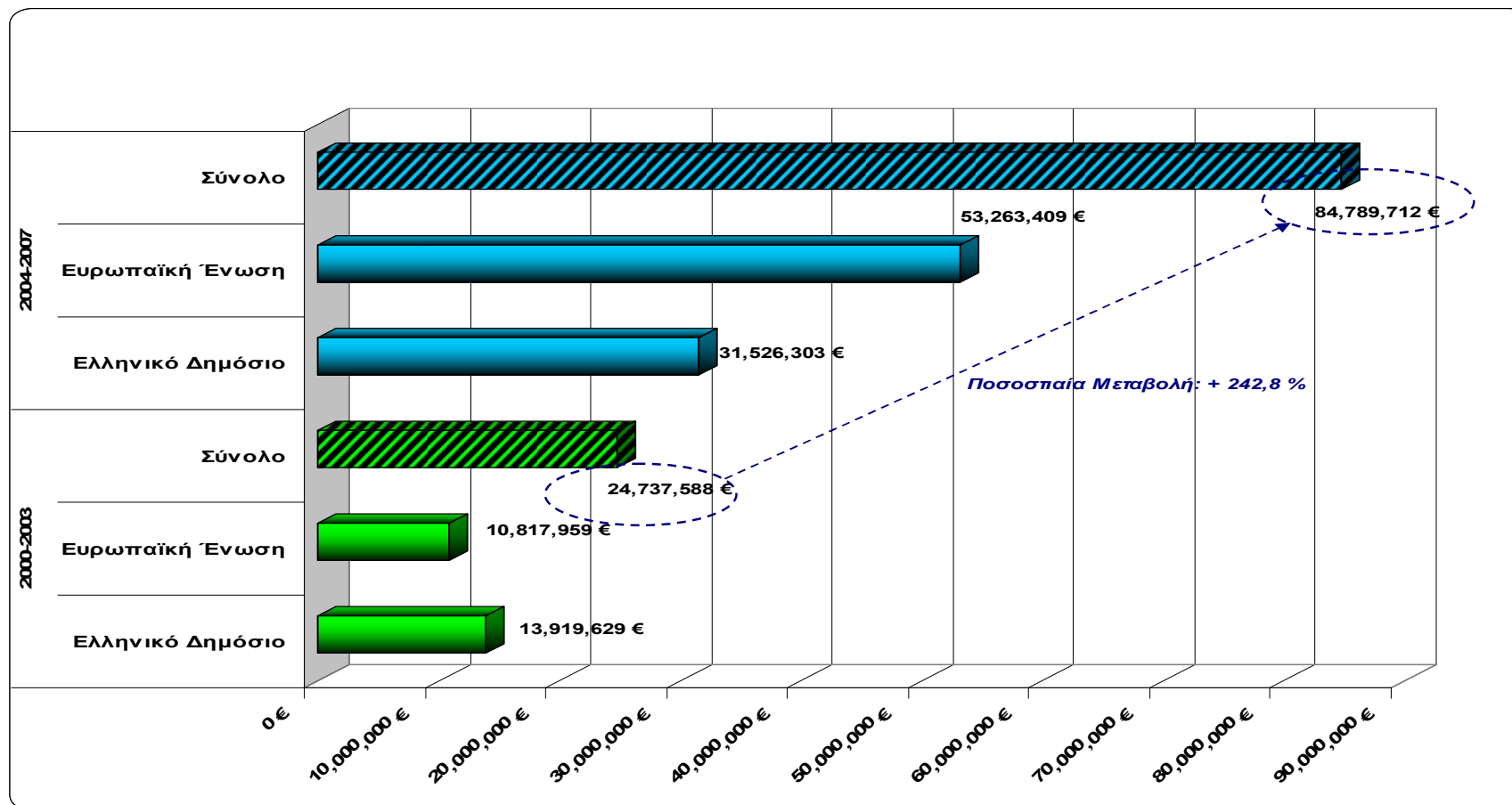
Εκπαιδευτικό & Επιμορφωτικό Έργο	2000 - 2003		2004 - 2007 ⁽²⁾		Σύνολο	
	Ελληνικό Δημόσιο	Ευρωπαϊκή Ένωση	Ελληνικό Δημόσιο	Ευρωπαϊκή Ένωση	Ελληνικό Δημόσιο	Ευρωπαϊκή Ένωση
Δομές	12.868,375 €	9.929,838 €	23.985,350 €	34.014,719 €	36.853,725 €	43.944,557 €
Αυτόνομα Εκπαιδευτικά- Επιμορφωτικά Προγράμματα	1.023,477 €	842.993 €	7.312,632 €	18.652,436 €	8.336,108 €	19.495,429 €
Ερευνητικά-Πιλοτικά Προγράμματα	27.777 €	45.129 €	140.822 €	333.754 €	168.599 €	378.883 €
Τεχνική Βοήθεια	0 €	0 €	87.500 €	262.500 €	87.500 €	262.500 €
Σύνολο	13.919,629 €	10.817,959 €	31.526,303 €	53.263,409 €	45.445,932 €	64.081,368 €
Γενικό Σύνολο	24.737,588 €		84.789,712 €		109.527,300 €	
<i>Ποσοστιαία Μεταβολή: Τετραετία [2004-2007] ως προς την Τετραετία [2000-2003]</i>	<i>Πόροι από την Ευρωπαϊκή Ένωση:</i>		+ 392.4%			
	<i>Πόροι από το Ελληνικό Δημόσιο:</i>		+ 126.5%			
	<i>Σύνολο:</i>		+ 242.8%			

Πηγή: Γ.Γ.Ε.Ε. (Επιμέλεια: Γραφείο Γ.Γ.)

Σημείωση 1: Αναφέρονται στους προϋπολογισμούς των έργων. Τα έργα είτε συγχρηματοδοτούνται από την Ε.Ε. και το Ελληνικό Δημόσιο είτε χρηματοδοτούνται από τον Τακτικό Προϋπολογισμό της Γ.Γ.Ε.Ε. (Ελληνικό Δημόσιο).

Στο Διάγραμμα 2 δίνεται η Διαχρονική Εξέλιξη των Πόρων του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης την περίοδο 2000 – 2007 για εκπαιδευτικό και επιμορφωτικό έργο. [σε €]- (Πηγή: Γ.Γ.Ε.Ε.)

Διάγραμμα 2

Στον πίνακα 12 αναφέρονται οι πόροι προς τη Γ.Γ.Ε.Ε. από το Ελληνικό Δημόσιο και την Ευρωπαϊκή Ένωση για κτιριακές υποδομές και εξοπλισμό τη περίοδο 2000 – 2007. [σε €]

Πίνακας 12: Γ.Γ.Ε.Ε. - Πόροι⁽¹⁾ του Ελληνικού Δημοσίου και της Ευρωπαϊκής Ένωσης για Κτιριακές Υποδομές και Εξοπλισμούς [σε €]

Κτιριακές Υποδομές & Εξοπλισμοί	2000-2004		2004-2007 ⁽²⁾		Σύνολο	
	Ελληνικό Δημόσιο	Ευρωπαϊκή Ένωση	Ελληνικό Δημόσιο	Ευρωπαϊκή Ένωση	Ελληνικό Δημόσιο	Ευρωπαϊκή Ένωση
Κτιριακές Υποδομές Περιφερειακών Δομών	175.189 €	525.566 €	7.221.634 €	10.967.867 €	7.396.823 €	11.493.433 €
Εξοπλισμοί Περιφερειακών Δομών	99.409 €	298.226 €	1.090.600 €	3.271.800 €	1.190.009 €	3.570.026 €
Σύνολο	274.597 €	823.792 €	8.312.234 €	14.239.667 €	8.586.831 €	15.063.459 €
Γενικό Σύνολο	1.098.389 €		22.551.901 €		23.650.290 €	
<i>Ποσοστιαία Μεταβολή: Τετραετία [2004-2007] ως προς την Τετραετία [2000-2003]</i>	<i>Πόροι από την Ευρωπαϊκή Ένωση:</i>		+		1629%	
	<i>Πόροι από το Ελληνικό Δημόσιο:</i>		+		2927%	
	<i>Σύνολο:</i>		+		1953%	

Πηγή: Γ.Γ.Ε.Ε. (Επιμέλεια: Γραφείο Γ.Γ.)

Σημείωση 1: Αναφέρονται στους προϋπολογισμούς των έργων. Τα έργα είτε συγχρηματοδοτούνται από την Ε.Ε. και το Ελληνικό Δημόσιο είτε χρηματοδοτούνται από το Π.Δ.Ε. της Γ.Γ.Ε.Ε. (Ελληνικό Δημόσιο).

Σημείωση 2: Τα στοιχεία αφορούν στην περίοδο μέχρι 31/7/2007.

Σύμφωνα με τον παραπάνω πίνακα τη χρονική περίοδο 2004 – 2007 δαπανήθηκαν **7.221.634 €** από το Ελληνικό Δημόσιο και **10.967.867 €** από την Ευρωπαϊκή Ένωση σε Κτιριακές Υποδομές Περιφερειακών Δομών έναντι **175.186 €** από το Ελληνικό Δημόσιο και **525.566 €** από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο χρονικό διάστημα 2000 – 2004.

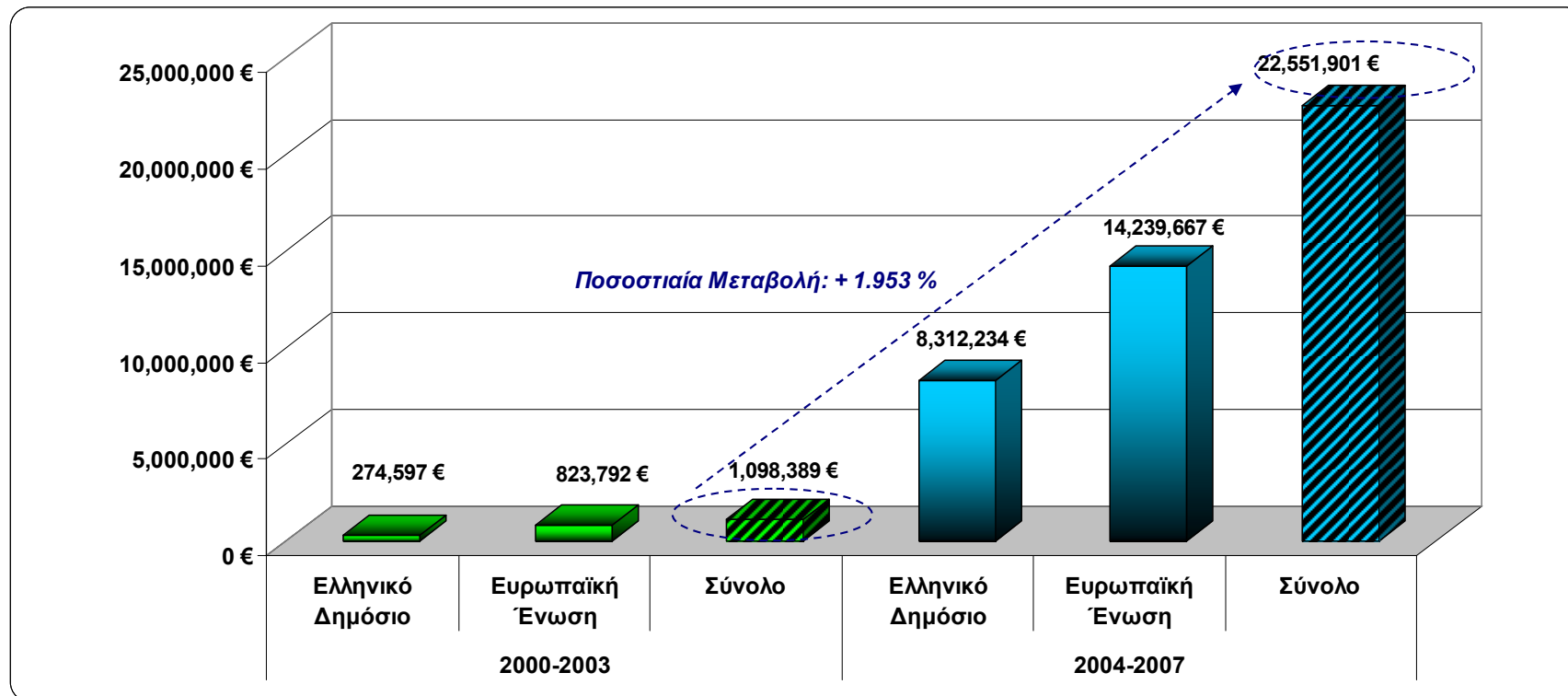
Συνολικά σε Κτιριακές Υποδομές Περιφερειακών Δομών από το Ελληνικό δημόσιο δαπανηθήκαν **7.396.823 €** και από την Ευρωπαϊκή Ένωση **11.493.433€**.

Τη χρονική περίοδο 2004 – 2007 δαπανηθήκαν **1.090.600 €** από το Ελληνικό Δημόσιο και **3.271.800 €** από την ευρωπαϊκή ένωση σε εξοπλισμό των περιφερειακών δομών έναντι **99.409 €** από το Ελληνικό Δημόσιο και **298.226 €** από την Ευρωπαϊκή Ένωση στο χρονικό διάστημα 2000 – 2004.

Συνολικά σε Εξοπλισμούς Περιφερειακών Δομών από το Ελληνικό Δημόσιο δαπανηθήκαν **1.190.009 €** και από την Ευρωπαϊκή Ένωση **3.570.026 €**.

Συνολικά τη χρονική περίοδο 2004 – 2007 δαπανηθήκαν **22.551.901 €** σε κτιριακές υποδομές και εξοπλισμούς έναντι **1.098.389 €** τη χρονική περίοδο 2000 – 2004.

Στο διάγραμμα 3 αναφέρονται οι πόροι προς τη Γ.Γ.Ε.Ε. από το Ελληνικό Δημόσιο και την Ευρωπαϊκή Ένωση για Κτιριακές Υποδομές και Εξοπλισμό τη περίοδο 2000 – 2007. [σε €]

(Πηγή: Γ.Γ.Ε.Ε.)

Επίσης πραγματοποιείται χρηματοδότηση προγραμμάτων δια βίου εκπαίδευσης από το ΕΠΕΑΕΚ II, με Τελικούς Δικαιούχους α) Πανεπιστήμια και ΤΕΙ. Τα Ινστιτούτα Διά Βίου Εκπαίδευσης (ΙΔΒΕ) παρέχουν υπηρεσίες δια βίου εκπαίδευσης σε αποφοίτους ανώτατης εκπαίδευσης και είναι αρμόδια για την οργάνωση και λειτουργία των Προγραμμάτων Διά Βίου Εκπαίδευσης των Πανεπιστημίων και ΤΕΙ.

β) Φορείς παροχής διά βίου εκπαίδευσης (Αναπτυξιακή Σύμπραξη "Εργασία & Εκπαίδευση" του Κέντρου Ανάπτυξης Εκπαιδευτικής Πολιτικής της ΓΣΕΕ και του Ινστιτούτου Εργασίας της ΓΣΕΕ Κοινωνικό Πολύκεντρο της ΑΔΕΔΥ Διαβαλκανικό Ινστιτούτο Δημόσιας Διοίκησης / ΑΔΕΔΥ Εθνική Συνομοσπονδία Ελληνικού Εμπορίου (ΕΣΕΕ) Ινστιτούτο Μικρών Επιχειρήσεων Γενικής Συνομοσπονδίας Επαγγελματιών Βιοτεχνών Εμπόρων Ελλάδας (ΙΜΕ ΓΣΕΒΕΕ) Εθνική Συνομοσπονδία Ατόμων με Αναπηρία (ΕΣΑμεΑ).

1.2.2. Ξένες πολυμερείς οικονομικές επιχορηγήσεις

Το Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών (Ι.Κ.Υ.) του Υπ.Ε.Π.Θ. διαχειρίζεται τις αποκεντρωμένες δράσεις στα τομεακά προγράμματα Comenius, Erasmus, Grundtvig, Leonardo da Vinci και τις Επισκέψεις Μελέτης του Σωκράτης. Χαρακτηριστικά αναφέρεται ότι κατά το έτος 2007-8 επιχορηγήθηκαν 64 Εκπαιδευτικές Συμπράξεις Grundtvig και δόθηκαν 39 υποτροφίες ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης και 25 για προπαρασκευαστικές επισκέψεις Grundtvig.

1.2.3. Οικονομική Υποστήριξη της Εκπαίδευσης Ενηλίκων από ιδιωτικούς φορείς

Ιδιωτικοί φορείς δραστηριοποιούνται στο χώρο της εκπαίδευσης ενηλίκων. Επιχειρήσεις άνω των 100 εργαζομένων, Τράπεζες, επιμελητήρια, επαγγελματικές ενώσεις, ομοσπονδίες εργαζομένων διαθέτουν τμήματα εκπαίδευσης ή/και δομές κατάρτισης οι οποίες παρέχουν στους εργαζόμενους γνώσεις και δεξιότητες, οι οποίες απαιτούνται για συγκεκριμένες θέσεις εργασίας. Ωστόσο, δεν υπάρχουν σχετικά πλήρη οικονομικά στοιχεία.

1.2.4. Συμμετοχή κοινωνικών οργανώσεων στην Εκπαίδευση Ενηλίκων

Κοινωνικές οργανώσεις συμμετέχουν σε δράσεις σχετικές με την Εκπαίδευση Ενηλίκων. Επίσης, αναπτύσσεται συνεργασία ανάμεσα σε υπουργεία και κοινωνικούς φορείς. Στα πλαίσια αυτής της συνεργασίας αναφέρονται ενδεικτικά δύο δίκτυα ευρείας συνεργασίας φορέων και μία συνεργασία με μορφωτικό φορέα ξένης χώρας.

α) Η Γ.Γ.Ε.Ε. είναι ιδρυτικό μέλος του Δικτύου Συνεργασίας για την Υποστήριξη των Νέων (ΔΙ.Σ.Υ.Ν.), μια πρόταση για συντονισμένη και συμπληρωματική δράση φορέων, με σκοπό την παροχή υπηρεσιών σε νέους έως 25 ετών που βρίσκονται σε κίνδυνο και την εκπαίδευση για απόκτηση τεχνογνωσίας των στελεχών των φορέων. Το Δίκτυο λειτουργεί από το 2002 με ιδρυτικά μέλη μεταξύ άλλων το Υπουργείο Δικαιοσύνης, το Υπουργείο Δημόσιας Τάξεως, τη Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, το Κέντρο Θεραπείας Εξαρτημένων Ατόμων κ.α.

β) Τον Οκτώβριο 2005, συστάθηκε το Δίκτυο για την Καταπολέμηση της Σωματικής Τιμωρίας στα Παιδιά. Ιδρυτικά μέλη είναι το Υπουργείο Παιδείας, το Υπουργείο Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, η Ανεξάρτητη Αρχή «ο Συνήγορος του Πολίτη» (Κύκλος Δικαιωμάτων του Παιδιού), η Γ.Γ.Ε.Ε., η Γενική Γραμματεία Νέας Γενιάς, το Ινστιτούτο Κοινωνικής Προστασίας και Αλληλεγγύης, το Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, η Ελληνική Παιδιατρική Εταιρεία και η Ελληνική Εθνική Επιτροπή UNICEF.

Στόχοι του Δικτύου είναι η ανάπτυξη κοινών και συντονισμένων δράσεων, η υποστήριξη θεσμικών αλλαγών και η ανάπτυξη ευρείας εκστρατείας ενημέρωσης και ευαισθητοποίησης των γονέων, των παιδιών, των επαγγελματιών που ασχολούνται με τα παιδιά και την οικογένεια και του ευρύτερου κοινού.

γ) Ετήσια εκδήλωση - Φεστιβάλ, αφιερωμένη στο Ντοκυμαντέρ, σε συνεργασία της Γ.Γ.Ε.Ε. με το Γαλλικό Ινστιτούτο Αθηνών.

Δύο ακόμη προγράμματα της ΓΓΕΕ στα οποία πραγματοποιήθηκε συνεργασία με άλλους φορείς ήταν το πρόγραμμα «Παιδί και Περιβάλλον» με την υποστήριξη της UNESCO και το πρόγραμμα "ΕΥΤΡΟΧΟΣ" για υποψηφίους οδηγούς δικύκλου με σκοπό την ενημέρωσή τους σε θέματα οδήγησης και Πρώτων Βοηθειών.

Επίσης, το 2004 ιδρύθηκε η Επιστημονική Ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων, η οποία δραστηριοποιείται με σεμινάρια, συνέδρια και εκδόσεις.

1.2.6. Κίνητρα για συμμετοχή στην εκπαίδευση ενηλίκων

Η συμμετοχή στα εκπαιδευτικά και επιμορφωτικά προγράμματα της Γ.Γ.Ε.Ε. είναι δωρεάν, όπως αναφέρθηκε στο 1.2.

Η επιτυχής παρακολούθηση προγραμμάτων της ΓΓΕΕ συνοδεύεται από την δωρεάν παροχή εκπαιδευτικού υλικού.

Στο τέλος κάθε εκπαιδευτικής περιόδου πραγματοποιούνται εκδηλώσεις κοινωνικού απολογισμού, στις οποίες, μεταξύ άλλων, γίνεται η απονομή των πιστοποιητικών επιμόρφωσης και διά βίου μάθησης (για τα πιστοποιητικά βλ. 2.1.4).

Επίσης, οι εκπαιδευόμενοι στα Σ.Δ.Ε. δύνανται να λαμβάνουν κάρτα πολιτισμού, η οποία τους επιτρέπει την ελεύθερη είσοδο στα μουσεία, καθώς και ειδική κάρτα μειωμένου εισιτηρίου στα Μέσα Μαζικής Μεταφοράς. Σε συνεργασία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης ο χρόνος φοίτησης στα Σ.Δ.Ε. που λειτουργούν σε σωφρονιστικά καταστήματα υπολογίζεται διπλά ως χρόνος έκτισης ποινής.

Οι εκπαιδευόμενοι των τμημάτων Πληροφορικής των Κ.Ε.Ε., του προγράμματος ΗΡΩΝ και των Σ.Δ.Ε. δικαιούνται μείωση στα εξέταστρα για την πιστοποίηση της γνώσης Η/Υ.

Δίνεται, επίσης, η δυνατότητα σε στελέχη της Γ.Γ.Ε.Ε. να συμμετέχουν στο Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα του Ελληνικού Ανοικτού Πανεπιστημίου «Εκπαίδευση Ενηλίκων» (βλ.2.4.).

2. Ποιότητα της Εκπαίδευσης Ενηλίκων: Όροι, Συμμετοχή και Επίτευξη Στόχων

2.1.1. Παροχή εκπαίδευσης και νέα θεσμικά πλαίσια

Οι φορείς που παρέχουν προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων έχουν αναφερθεί στο 1.1.4

2.1.2 Εκπαίδευση Ενηλίκων και Προγράμματα

Η Γ.Γ.Ε.Ε. έχει αναπτύξει Περιφερειακές Δομές και Αυτόνομα Προγράμματα. Στις Δομές περιλαμβάνονται τα Σ.Δ.Ε., τα Κ.Ε.Ε., οι Σχολές Γονέων, οι ΝΕΛΕ, το ΚΕΕΕΝΑΠ- Διά Βίου, ο Πλάτων και το Κ.Ε.Κ.

Στα Αυτόνομα Προγράμματα περιλαμβάνονται: ο Ήρων, ο Ησίοδος, ο Εθελοντισμός, η Εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης σε εργαζομένους μετανάστες και η Αγωγή Υγείας. Αναλυτικά:

ΣΧΟΛΕΙΑ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΕΥΚΑΙΡΙΑΣ (Σ.Δ.Ε.)

Ο καινοτόμος αυτός θεσμός αυτός απευθύνεται σε νέους 18-40 ετών, οι οποίοι δεν έχουν ολοκληρώσει την εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση, είναι άνεργοι ή ανειδίκευτοι, με μερική ή εποχική απασχόληση που επιθυμούν την κοινωνική ένταξη ή επανένταξη ή την κοινωνική τους ανέλιξη. Μετά από ειδικό διετές καινοτόμο πρόγραμμα εκπαίδευσης αποκτούν σύγχρονες γνώσεις και δεξιότητες και λαμβάνουν τίτλο, από το επίπεδο Ι του Δημοτικού και από το επίπεδο ΙΙ του Γυμνασίου.

Κεντρικοί στόχοι του προγράμματος είναι η διαμόρφωση θετικής στάσης ως προς τη μάθηση, η απόκτηση βασικών γνώσεων και δεξιοτήτων, ο επαγγελματικός προσανατολισμός, η πρόσβαση στην αγορά εργασίας και η επανασύνδεση με την τυπική εκπαίδευση.

Λειτουργούν 48 Σ.Δ.Ε., από τα οποία 18 είχαν ιδρυθεί, συγκροτηθεί και λειτουργήσει την τετραετία 2000-2003, ενώ τα 30 ιδρύθηκαν, συγκροτήθηκαν και τέθηκαν σε λειτουργία μετά το Μάρτιο του 2004. Από αυτά, τα 3 λειτουργούν στο εσωτερικό σωφρονιστικών καταστημάτων. Από το Σεπτέμβριο 2008 πρόκειται να λειτουργήσουν 9 ακόμη Σ.Δ.Ε. και ο συνολικός αριθμός τους να ανέλθει στα 57.

ΚΕΝΤΡΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ ΕΝΗΛΙΚΩΝ (ΚΕΕ)

Μέσω των Κ.Ε.Ε. πολίτες οι οποίοι έχουν συμπληρώσει διάφορα επίπεδα εκπαίδευσης μπορεί να συμμετέχουν σε εκπαιδευτικά προγράμματα. Κατά την εκπαιδευτική περίοδο 2007-2008 προσφέρονται 77 εκπαιδευτικά προγράμματα ενταγμένα σε ένα ευρύτατο φάσμα θεματικών πεδίων. Γνωστικά αντικείμενα των Κ.Ε.Ε. αποτελούν τα παρακάτω: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ - ΙΣΤΟΡΙΑ, ΕΥΡΩΠΑΪΚΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ - ΕΥΡΩΠΑΪΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ, ΒΑΣΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΩΝ - ΣΤΑΤΙΣΤΙΚΗΣ, ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗΣ - ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ, ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ - ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ, ΕΝΕΡΓΟΣ ΠΟΛΙΤΗΣ: ΔΙΚΑΙΩΜΑΤΑ - ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟΥ, ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΤΕΧΝΕΣ - ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΟΥ ΧΡΟΝΟΥ, ΕΙΔΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ (ειδικές ομάδες πληθυσμού), ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ – ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ – ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗ.

Η διάρκειά τους είναι μέχρι και 250 ώρες το καθένα. Σε όλη τη χώρα λειτουργούν 58 εκ των οποίων τα 10 είχαν ιδρυθεί και τεθεί σε λειτουργία πριν το Μάρτιο του 2004 και τα υπόλοιπα 48 ιδρύθηκαν, συγκροτήθηκαν και τέθηκαν σε λειτουργία μετά το Μάρτιο του 2004.

ΣΧΟΛΕΣ ΓΟΝΕΩΝ

Οι Σχολές Γονέων στοχεύουν στη συμβουλευτική στήριξη των γονέων, έτσι ώστε να ανταποκρίνονται με επιτυχία στο σύνθετο και δύσκολο ρόλο τους, όπως αυτός διαμορφώνεται στις σύγχρονες κοινωνικο-οικονομικές συνθήκες. Στα πλαίσια των Σχολών Γονέων υλοποιούνται τρία επιμορφωτικά προγράμματα:

- 1) «Συμβουλευτική Γονέων», διάρκειας 40 ωρών,
- 2) Πρόγραμμα «Σχέσεις Σχολείου-Οικογένειας», διάρκειας 20 ωρών,
- 3) Πρόγραμμα «Εκπαίδευση και Συμβουλευτική Υποστήριξη Οικογενειών Τσιγγάνων, Μουσουλμάνων, Παλιννοστούτων και Μεταναστών», συνολικής διάρκειας 50 ωρών. Το πρόγραμμα αυτό γίνεται σε συνεργασία με τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων.

Λειτουργούν 54 Σχολές Γονέων, από τις οποίες οι 14 είχαν ιδρυθεί και λειτουργήσει πριν το Μάρτιο του 2004, ενώ οι 40 ιδρύθηκαν και λειτούργησαν μετά το Μάρτιο του 2004.

Νομαρχιακές Επιτροπές Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.)

Έγινε ανασυγκρότηση των παραδοσιακών αυτών δομών. Μέσω των Ν.Ε.Λ.Ε., προσφέρονται στους πολίτες 55 επιμορφωτικά προγράμματα ενταγμένα σε θεματικές ενότητες όπως πολιτισμός – τέχνες, κοινωνική οικονομία – επιχειρηματικότητα, αγωγή των πολιτών, προγράμματα για Α.Μ.Ε.Α. Η διάρκειά τους είναι μέχρι 75 ώρες.

Οι Ν.Ε.Λ.Ε., φορείς υλοποίησης των προγραμμάτων της Γ.Γ.Ε.Ε., αποτελούν αυτοτελείς δημόσιες υπηρεσίες της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης. Σε κάθε νομό η Ν.Ε.Λ.Ε. συγκροτείται με απόφαση του νομάρχη, από εκπροσώπους τους οποίους προτείνουν οι συμμετέχοντες τοπικοί φορείς (Τοπική Αυτοδιοίκηση, Εργατικό Κέντρο, Ένωση Αγροτικών ή Γεωργικών Συνεταιρισμών, Ο.Α.Ε.Δ. κ.ά.). Σε όλη την Ελλάδα λειτουργούν 54 Ν.Ε.Λ.Ε.

Κέντρο Εκπαίδευσης – Επιμόρφωσης Ενηλίκων από Απόσταση (ΚΕΕΕΝΑΠ) – Διά Βίου

Το Κέντρο προσφέρει υπηρεσίες δια βίου εκπαίδευσης με συνδυαστικές διαδικασίες (από απόσταση και περιοδικά με φυσική παρουσία) αξιοποιώντας τις σύγχρονες τεχνολογίες της πληροφορικής και των επικοινωνιών. Κατά την εκπαιδευτική περίοδο 2006-07 προσφέρθηκαν, πιλοτικά, 2 εκπαιδευτικά προγράμματα, κλειστού αριθμού εκπαιδευομένων, ετήσιας διάρκειας (250 ώρες το καθένα). Τονίζεται ακόμη ότι, προσφέρονται σε όλους τους πολίτες τα 2 επιμορφωτικά προγράμματα των Σχολών Γονέων και το εκπαιδευτικό πρόγραμμα για τους αγρότες.

Τα προγράμματα Διά βίου Εκπαίδευσης ακολουθούν μεικτό σύστημα εκπαίδευσης συνδυάζοντας τη φυσική παρουσία των εκπαιδευομένων και την εκπαίδευση από απόσταση. Οι προσφερόμενες θεματικές ενότητες είναι οι ακόλουθες:

- Τεχνολογίες Πληροφορικής – Επικοινωνιών
- Οικονομία – Διοίκηση – Επιχειρήσεις
- Κοινωνική Οικονομία και Κοινωνική Επιχειρηματικότητα
- Ανάπτυξη κοινωνικών δεξιοτήτων στο χώρο εργασίας
- Διαχείριση κινδύνων και κρίσεων και αντιμετώπιση εκτάκτων αναγκών

- Εκπαίδευση Εκπαιδευτών Ενηλίκων

ΠΛΑΤΩΝ

βλ. 2.4

Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.)

Το Κ.Ε.Κ. της Γ.Γ.Ε.Ε. είναι ένας από τους φορείς εφαρμογής της εθνικής πολιτικής κατά της ανεργίας και παρέχει ποιοτικές εκπαιδευτικές υπηρεσίες στον τομέα της συνεχιζόμενης επαγγελματικής κατάρτισης καθώς και στην ανάπτυξη μηχανισμών προώθησης στην απασχόληση.

Τα προγράμματα του Κ.Ε.Κ. Γ.Γ.Ε.Ε. απευθύνονται σε ανέργους, εργαζόμενους και κοινωνικά ευαίσθητες ομάδες (Μετανάστες, Παλινοστούντες, Πρόσφυγες, Τσιγγάνοι, Φυλακισμένοι, Αποφυλακισμένοι, Νέοι σε Κίνδυνο, Πρώην Χρήστες, κ.ά.)

ΗΡΩΝ - «ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ ΣΤΗΝ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΒΑΣΙΚΩΝ ΔΕΞΙΟΤΗΤΩΝ ΣΤΙΣ ΝΕΕΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΕΣ»

Το πρόγραμμα ξεκίνησε την εκπαιδευτική περίοδο 2005-2006 και αποτελεί την πρώτη προσπάθεια εκπαίδευσης, σε ευρεία κλίμακα, πολιτών στην απόκτηση βασικών δεξιοτήτων στις Νέες Τεχνολογίες. Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα έχει διάρκεια 50 ώρες. Ενδεικτικώς αναφέρεται ότι υλοποιήθηκαν τμήματα στο 90% του συνόλου των δήμων της χώρας.

ΗΣΙΟΔΟΣ

Το πρόγραμμα αποσκοπεί στην βελτίωση των γνώσεων και των δεξιοτήτων των αγροτών και την ενθάρρυνση της συμμετοχής των αγροτών σε επιχειρηματικές δραστηριότητες ώστε να έχουν μια επιτυχημένη μετάβαση από τον πρωτογενή στον δευτερογενή και τον τριτογενή τομέα της οικονομίας.

ΕΘΕΛΟΝΤΙΣΜΟΣ

Η Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων εκ μέρους του ΥΠ.Ε.Π.Θ., από κοινού με τα Υπουργεία Εσωτερικών Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης (Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας), Εθνικής Άμυνας (Κ.Ο.Μ.Α.Κ.), ΠΕ.ΧΩ.Δ.Ε. (Οργανισμός Αντισεισμικού Σχεδιασμού και Προστασίας), Δημόσιας Τάξης

(Πυροσβεστικό Σώμα), Εμπορικής Ναυτιλίας (Λιμενικό Σώμα), καθώς και τις Μ.Κ.Ο. «Ελληνικός Ερυθρός Σταυρός» και «PRAKSIS», έχουν σχεδιάσει το εθνικό εκπαιδευτικό πρόγραμμα διαχείρισης κινδύνου «ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΩ ΤΟΝ ΕΑΥΤΟ ΜΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ».

Το πρόγραμμα είναι διάρκειας 100 ωρών. Οι εκπαιδευθέντες εθελοντές εντάσσονται στο Εθνικό Μητρώο Εθελοντών της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας.

Επίσης, έχουν υλοποιηθεί σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης ημερίδες και διημερίδες για την επιμόρφωση 2.500 στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης σε θέματα διαχείρισης κινδύνου. Έχουν επίσης σχεδιαστεί σε συνεργασία με το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης σειρά δράσεων με θέμα «Διαχείριση Κινδύνων στη Σχολική Μονάδα», που αφορούν τριήμερα προγράμματα εκπαίδευσης των εκπαιδευτικών, τα οποία και θα αρχίζουν να υλοποιούνται.

ΕΚΜΑΘΗΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΩΣ ΔΕΥΤΕΡΗΣ ΣΕ ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΥΣ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΣ

Το εκπαιδευτικό πρόγραμμα «Εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας ως δεύτερης σε εργαζόμενους Μετανάστες» απευθύνεται σε εργαζόμενους Μετανάστες ανεξαρτήτως εθνικότητας, σε συζύγους Ελλήνων/ ίδων πολιτών καθώς και σε υπηκόους τρίτων χωρών που επιθυμούν να αποκτήσουν την ιδιότητα του επί μακρόν διαμένοντος στην Ελλάδα, για την οποία απαραίτητη προϋπόθεση είναι και η πιστοποιημένη επάρκεια γνώσης της ελληνικής γλώσσας και στοιχείων ελληνικής ιστορίας και πολιτισμού.

Τα προγράμματα εκπαίδευσης είναι δομημένα σε τέσσερα επίπεδα μάθησης. Τα τρία πρώτα επίπεδα έχουν διάρκεια 100 ώρες ενώ το τέταρτο έχει διάρκεια 125 ώρες.

ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

Η Γ.Γ.Ε.Ε. σχεδιάζει σε συνεργασία με το Κέντρο Ελέγχου και Πρόληψης Νοσημάτων (ΚΕ.ΕΛ.Π.ΝΟ.) του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης και υλοποιεί μέσω Ι.Δ.ΕΚ.Ε. πρόγραμμα για τα «Σεξουαλικά Μεταδιδόμενα Νοσήματα - AIDS». Το πρόγραμμα λειτουργεί και απευθύνεται σε μαθητές Λυκείων, Συλλόγους Γονέων και Κηδεμόνων, στη στρατευμένη νεολαία σε συνεργασία με το Υπουργείο Εθνικής Άμυνας, σε υπαλλήλους και τροφίμους

σωφρονιστικών καταστημάτων σε συνεργασία με το Υπουργείο Δικαιοσύνης, και, γενικότερα, σε κάθε πολίτη.

2.1.3 Σύνδεση τυπικής και μη τυπικής μάθησης

Σύμφωνα με το νόμο 2525/1997 (άρθρο 5), στους αποφοίτους των Σ.Δ.Ε. χορηγείται απολυτήριο τίτλος ισότιμος προς το απολυτήριο του Δημοτικού ή του Γυμνασίου, κατά περίπτωση. Επίσης, σύμφωνα με τον ίδιο νόμο, στα Σ.Δ.Ε. διδάσκουν εκπαιδευτικοί Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, ή προσωρινοί αναπληρωτές ή ωρομίσθιοι εκπαιδευτικοί.

Επίσης βλ. 2.3.2 για Εθνικό Σύστημα Προσόντων στην Ελλάδα και 2.4.2 για προϋποθέσεις εισαγωγής στο ΕΑΠ.

2.1.4. Πιστοποίηση και εκπαίδευση ενηλίκων

Στους εκπαιδευόμενους που παρακολουθούν προγράμματα διάρκειας μέχρι 75 ωρών απονέμεται πιστοποιητικό επιμόρφωσης και στους εκπαιδευόμενους που παρακολουθούν προγράμματα διάρκειας μέχρι και 250 ωρών απονέμεται πιστοποιητικό Διά Βίου Εκπαίδευσης.

Το ΕΚΕΠΙΣ, σύμφωνα με κοινή υπουργική απόφαση του 2005, έχει αναπτύξει διαδικασία πιστοποίησης των εκπαιδευτών ενηλίκων (βλ. 1.1.4.) που παρακολούθησαν το πιστοποιημένο πρόγραμμα εκπαίδευσης εκπαιδευτών.

2.2 Συμμετοχή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων

2.2.1 Στατιστικά στοιχεία συμμετοχής

α) Στον πίνακα 13 παρουσιάζονται για το σύνολο της χώρας οι Εκπαιδευθέντες κατά τις Εκπαιδευτικές Περιόδους 2000-2001 έως 2006-2007 και Διαθέσιμες Θέσεις Εκπαίδευσης για την Εκπαιδευτική Περίοδο 2007-2008. Διαπιστώνουμε ότι οι πολίτες που εκπαιδεύτηκαν στις δομές και στα αυτόνομα προγράμματα της Γενικής Γραμματείας Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Γ.Γ.Ε.Ε.) κατά την εκπαιδευτική περίοδο 2004-2008 είναι 754.226, έναντι 157.864 πολιτών την εκπαιδευτική περίοδο 2000-2004 (Συνολική ποσοστιαία αύξηση 378%).

Πίνακας 13: Σύνολο Χώρας

Εκπαιδευθέντες κατά τις Εκπαιδευτικές Περιόδους 2000-2001 έως 2006-2007 και Διαθέσιμες Θέσεις Εκπαίδευσης για την Εκπαιδευτική Περίοδο 2007-2008

Δομές & Αυτόνομα Προγράμματα	Εκπαιδευτική Περίοδος				Σύνολο (2000-2004)	Εκπαιδευτική Περίοδος				Σύνολο (2004-2008)	Σύνολο (2000-2008)
	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004		2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008 *		
Σύνολο Εκπαιδευθέντων μέσω των Δομών	40.701	30.606	35.424	50.773	157.504	65.347	113.586	109.124	128.999	417.056	574.560
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						+	165%			
Σύνολο Εκπαιδευθέντων μέσω των Αυτόνομων Προγραμμάτων ⁽¹⁾	0	0	120	240	360	2.316	56.167	46.420	37.016	141.919	142.279
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						+	39322%			
Σύνολο Εκπαιδευθέντων μέσω των Αυτόνομων Προγραμμάτων ⁽²⁾	0	0	120	240	360	12.316	97.042	100.796	127.016	337.170	337.530
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						+	93558%			
Σύνολο Εκπαιδευθέντων ⁽¹⁾	40.701	30.606	35.544	51.013	157.864	67.663	169.753	155.544	166.015	558.975	716.839
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						+	254%			
Σύνολο Εκπαιδευθέντων ⁽²⁾	40.701	30.606	35.544	51.013	157.864	77.663	210.628	209.920	256.015	754.226	912.090
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						+	378%			
Ποσοστό (%) ως προς τον Πληθυσμό-Στόχο ⁽¹⁾	0.6%	0.4%	0.5%	0.7%		0.9%	2.3%	2.1%	2.3%		
Ποσοστό (%) ως προς τον Πληθυσμό-Στόχο ⁽²⁾	0.6%	0.4%	0.5%	0.7%		1.1%	2.9%	2.9%	3.5%		
Πληθυσμός-Στόχος: Πολίτες Ηλικίας 18-67 ετών	7.361.535										

Πηγή: Γ.Γ.Ε.Ε. (Επιμέλεια: Γραφείο Γ.Γ.)

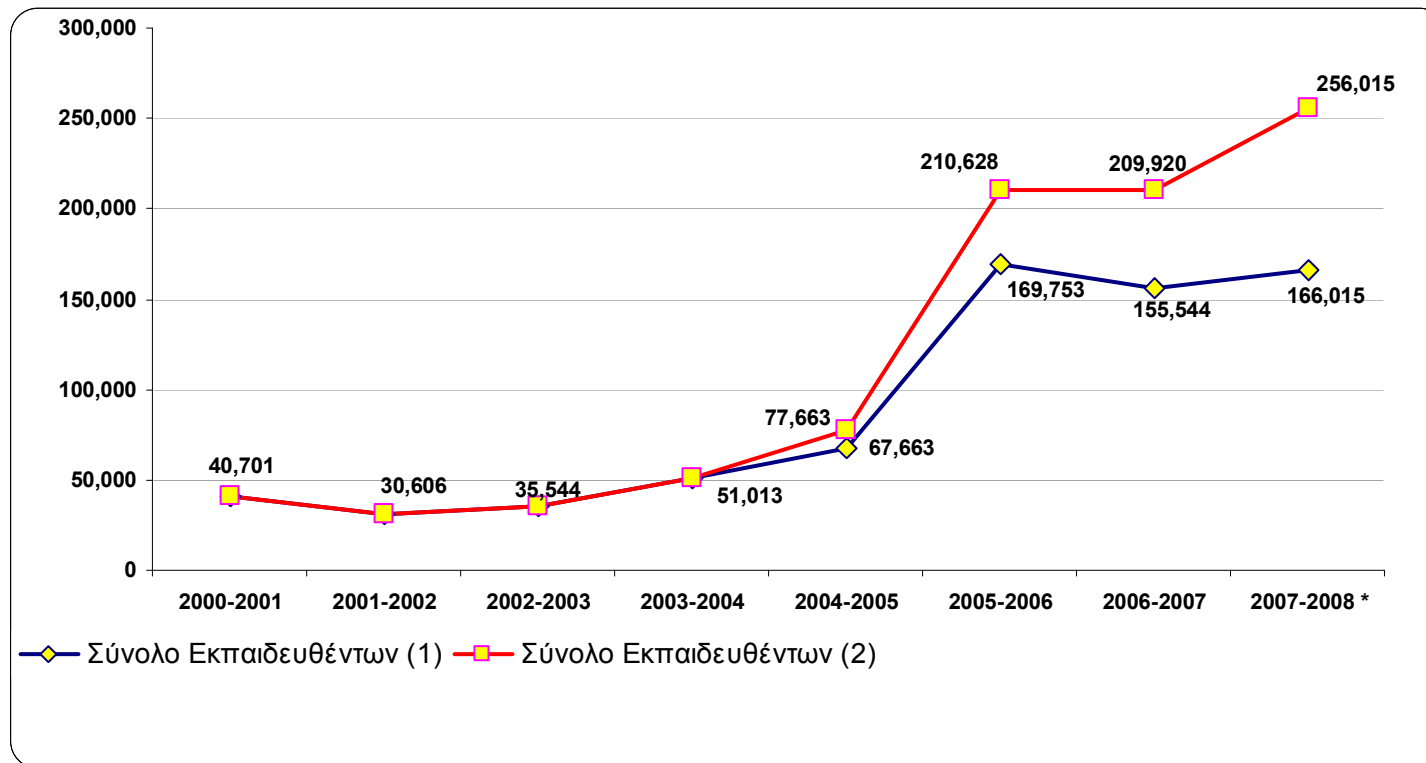
Σημείωση *: Τα στοιχεία αποτυπώνουν διαθέσιμες θέσεις για εκπαίδευση μέχρι τον Ιούνιο του 2008 [χρηματοδότηση Γ' Κ.Π.Σ.]

Σημείωση (1): Σύνολα εξαιρουμένου του επιμορφωτικού προγράμματος "Αγωγή Υγείας"

Σημείωση (2): Σύνολα συμπεριλαμβανομένου του επιμορφωτικού προγράμματος "Αγωγή Υγείας"

Στο διάγραμμα 4 φαίνεται η διαχρονική εξέλιξη του συνολικού αριθμού εκπαιδευθέντων την περίοδο 2000-2008.

Διάγραμμα 4: Διαχρονική Εξέλιξη Συνολικού Αριθμού Εκπαιδευθέντων (Πηγή: ΓΓΕΕ)

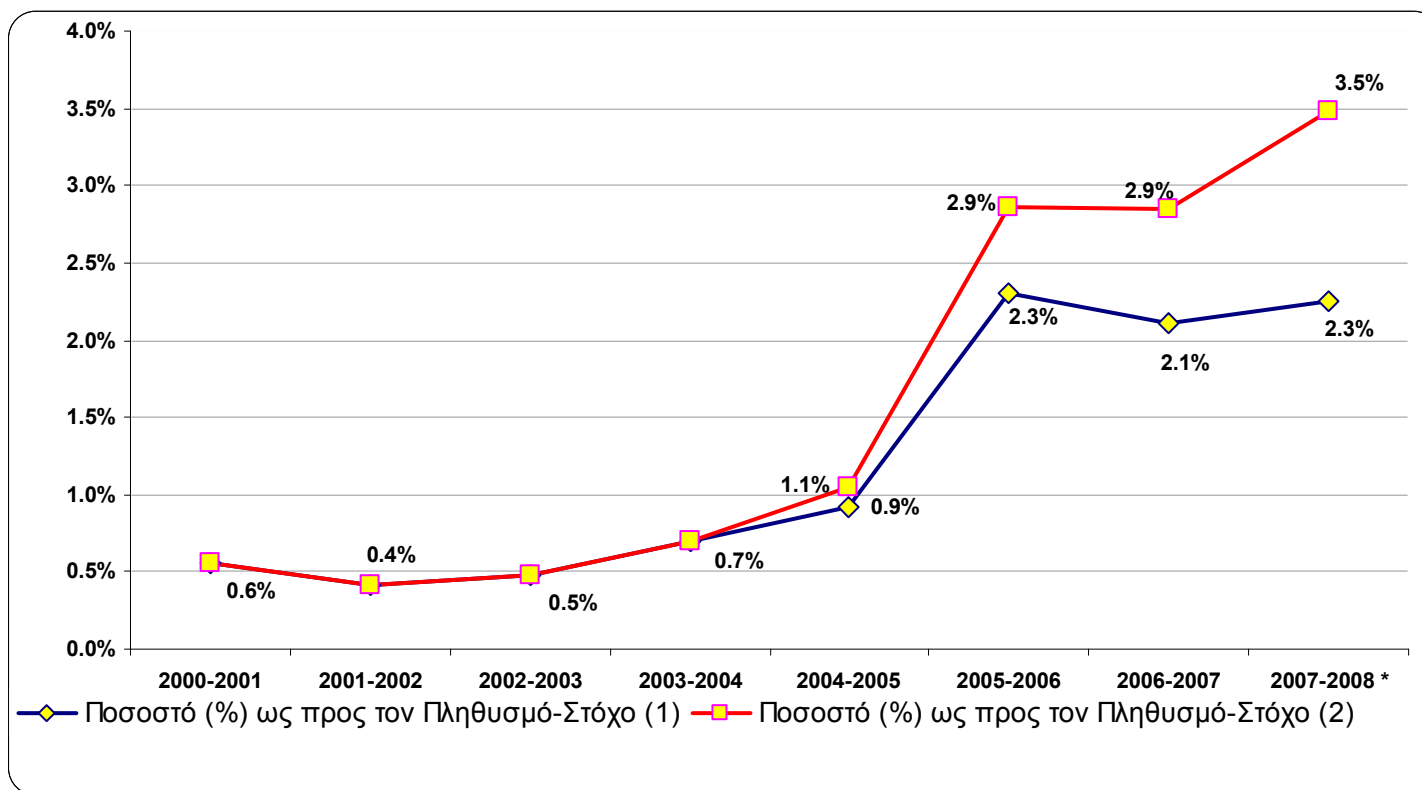
Σημείωση *: Διαθέσιμες θέσεις για εκπαίδευση μέχρι του Ιουνίου του 2008

Σημείωση (1): Εξαμηνιαίο του επιμορφωτικού προγράμματος «Αγωγή Υγείας»

Σημείωση (2): Συμπεριλαμβανομένου επιμορφωτικού προγράμματος «Αγωγή Υγείας»

Στο διάγραμμα 5 φαίνεται η διαχρονική εξέλιξη του ποσοστού (%) ως προς τον πληθυσμό-στόχο.

Διάγραμμα 5: Διαχρονική Εξέλιξη του Ποσοστού (%) ως προς τον Πληθυσμό – Στόχο (Πηγή: ΓΓΕΕ)

Σημείωση *: Ποσοστό (%) επί των διαθέσιμων θέσεων μέχρι το Μάρτιο του 2008
Σημείωση (1): Εξαιρουμένου του επιμορφωτικού προγράμματος «Αγωγή Υγείας»
Σημείωση (2): Συμπεριλαμβανομένου επιμορφωτικού προγράμματος «Αγωγή Υγείας»

β) Στον πίνακα 14 παρουσιάζονται για το σύνολο της χώρας οι Εκπαιδευθέντες κατά τις Εκπαιδευτικές Περιόδους 2000-2001 έως 2006-2007 και Διαθέσιμες Θέσεις Εκπαίδευσης για την Εκπαιδευτική Περίοδο 2007-2008 για τις Δομές της Γ.Γ.Ε.Ε.

Πίνακας 14: Δομές Γ.Γ.Ε.Ε. - Σύνολο Χώρας

Εκπαιδευθέντες κατά τις Εκπαιδευτικές Περιόδους 2000-2001 έως 2006-2007 και Διαθέσιμες Θέσεις Εκπαίδευσης για την Εκπαιδευτική Περίοδο 2007-2008

Δομές	Εκπαιδευτική Περίοδος				Σύνολο [2000-2004]	Εκπαιδευτική Περίοδος				Σύνολο [2004-2008]	Σύνολο [2000-2008]
	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004		2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008 *		
Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας (Σ.Δ.Ε.)	36	235	439	1.119	1.829	2.225	3.146	3.361	3.849	12.581	14.410
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						+	588%			
Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Κ.Ε.Ε.)				10.507	10.507	24.798	69.531	72.176	86.840	253.345	263.852
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						+	2311%			
Κέντρο Εκπαίδευσης- Επιμόρφωσης Ενηλίκων από Απόσταση (Κ.Ε.Ε.ΕΝ.ΑΠ.) - "Αρχιμήδης"					0			788	1.738	2.526	2.526
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						→	+ ∞			
Σχολές Γονέων (Σχ.Γ.)				4.514	4.514	5.647	16.323	11.618	11.954	45.542	50.056
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						+	909%			
Νομαρχιακές Επιτροπές Λαϊκής Επιμόρφωσης (Ν.Ε.Λ.Ε.)	40.665	30.371	34.985	34.618	140.639	32.677	24.281	21.181	22.518	100.657	241.296
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>							-28%			
Κέντρο Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών Ενηλίκων - "Πλάτων"					0				2.100	2.100	2.100
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						→	+ ∞			
Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης (Κ.Ε.Κ.)				15	15	0	305	0	0	305	320
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						+	1933%			
Σύνολο Εκπαιδευθέντων μέσω των Δομών	40.701	30.606	35.424	50.773	157.504	65.347	113.586	109.124	128.999	417.056	574.560
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						+	165%			
<i>Ποσοστό (%) ως προς τον Πληθυσμό- Στόχο</i>	<i>0.6%</i>	<i>0.4%</i>	<i>0.5%</i>	<i>0.7%</i>		<i>0.9%</i>	<i>1.5%</i>	<i>1.5%</i>	<i>1.8%</i>		
Πληθυσμός-Στόχος: Πολίτες Ηλικίας 18- 67 ετών	7.361.535										

Πηγή: Γ.Γ.Ε.Ε. (Επιμέλεια: Γραφείο Γ.Γ.) Σημείωση *: Τα στοιχεία αποτυπώνουν διαθέσιμες θέσεις για εκπαίδευση μέχρι τον Ιούνιο του 2008 [χρηματοδότηση Γ' Κ.Π.Σ.]

Στον πίνακα 15 παρουσιάζονται για το σύνολο της χώρας οι Εκπαιδευθέντες κατά τις Εκπαιδευτικές Περιόδους 2000-2001 έως 2006-2007 και Διαθέσιμες Θέσεις Εκπαίδευσης για την Εκπαιδευτική Περίοδο 2007-2008 για τα Αυτόνομα Προγράμματα της Γ.Γ.Ε.Ε.

Πίνακας 15: Αυτόνομα Προγράμματα Γ.Γ.Ε.Ε. - Σύνολο Χώρας

Εκπαιδευθέντες κατά τις Εκπαιδευτικές Περιόδους 2000-2001 έως 2006-2007 και Διαθέσιμες Θέσεις Εκπαίδευσης για την Εκπαιδευτική Περίοδο 2007-2008

Αυτόνομα Προγράμματα	Εκπαιδευτική Περίοδος				Σύνολο (2000- 2004)	Εκπαιδευτική Περίοδος				Σύνολο (2004-2008)	Σύνολο (2000- 2008)
	2000-2001	2001- 2002	2002-2003	2003-2004		2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008 *		
Εκπαίδευση Ενηλίκων στις Νέες Τεχνολογίες ("ΗΡΩΝ")					0		46.718	34.647	27.031	108.396	108.396
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						→	+ ∞			
Εκπαίδευση Αγροτών ("ΗΣΙΟΔΟΣ")					0		6.668	4.907	2.865	14.440	14.440
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						→	+ ∞			
Διαχείριση Κινδύνων και Κρίσεων (Εθελοντισμός)			120	240	360	879	783	578	550	2.790	3.150
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						+	675%			
Εκπαίδευση των μεταναστών στην ελληνική γλώσσα, την ιστορία και τον πολιτισμό					0	1.437	1.998	5.178	4.650	13.263	13.263
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						→	+ ∞			
Εκπαίδευση και συμβουλευτική υποστήριξη ειδικών ομάδων πληθυσμού					0			1.110	1.920	3.030	3.030
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						→	+ ∞			
Αγωγή Υγείας - Σεξουαλικώς Μεταδιδόμενα Νοσήματα - AIDS					0	10.000	40.875	54.376	90.000	195.251	195.251
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						→	+ ∞			
Σύνολο Εκπαιδευθέντων μέσω των Αυτόνομων Προγραμμάτων ⁽¹⁾	0	0	120	240	360	2.316	56.167	46.420	37.016	141.919	142.279
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						+	39322%			
Σύνολο Εκπαιδευθέντων μέσω των Αυτόνομων Προγραμμάτων ⁽²⁾	0	0	120	240	360	12.316	97.042	100.796	127.016	337.170	337.530
	<i>Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:</i>						+	93558%			
<i>Ποσοστό (%) ως προς τον Πληθυσμό-Στόχο ⁽¹⁾</i>	<i>0.0%</i>	<i>0.0%</i>	<i>0.002%</i>	<i>0.003%</i>		<i>0.03%</i>	<i>0.8%</i>	<i>0.6%</i>	<i>0.5%</i>		
<i>Ποσοστό (%) ως προς τον Πληθυσμό-Στόχο ⁽²⁾</i>	<i>0.0%</i>	<i>0.0%</i>	<i>0.002%</i>	<i>0.003%</i>		<i>0.2%</i>	<i>1.3%</i>	<i>1.4%</i>	<i>1.7%</i>		
Πληθυσμός-Στόχος: Πολίτες Ηλικίας 18-67 ετών	7.361.535										

Πηγή: Γ.Γ.Ε.Ε. (Επιμέλεια: Γραφείο Γ.Γ.)

Σημείωση *: Τα στοιχεία αποτυπώνουν διαθέσιμες θέσεις για εκπαίδευση μέχρι τον Ιούνιο του 2008 [χρηματοδότηση Γ' Κ.Π.Σ.]

Σημείωση (1): Σύνολα εξαιρουμένου του επιμορφωτικού προγράμματος "Αγωγή Υγείας"

Σημείωση (2): Σύνολα συμπεριλαμβανομένου του επιμορφωτικού προγράμματος "Αγωγή Υγείας"

Συνολικά, όπως αποτυπώνεται στον πίνακα 14, οι πολίτες που εκπαιδεύτηκαν μέσα από τα προγράμματα των δομών την περίοδο 2004-2008 είναι 417.056 πολίτες έναντι 157.504 πολιτών κατά την χρονική περίοδο 2000-2004 με ποσοστιαία αύξηση 165%. Συμπερασματικά, όπως φαίνεται στον πίνακα 15, το σύνολο των εκπαιδευθέντων που παρακολούθησαν τα Αυτόνομα Προγράμματα κατά την εκπαιδευτική περίοδο 2004-2008 είναι 337.170 πολίτες έναντι 360 πολιτών της εκπαιδευτικής περιόδου 2000-2004 (ποσοστιαία αύξηση 93.558%)

2.2.5. Εκπαίδευση Ενηλίκων και Ειδικές Ομάδες

Στον πίνακα 16 παρουσιάζονται για το σύνολο της χώρας οι Εκπαιδευθέντες ανά Ειδική Ομάδα Πληθυσμού

Πίνακας 16: Γ.Γ.Ε.Ε. - Εκπαιδευθέντες ανά Ειδική Ομάδα Πληθυσμού (εκπ/κές περίοδοι 2003-2004, 2004-2005, 2005-2006, 2006-2007 & 2007-2008*) και Ποσοστιαίες Μεταβολές

Ειδική Ομάδα Πληθυσμού	Εκπαιδευτική Περίοδος				Σύνολο [2000-2004]	Εκπαιδευτική Περίοδος				Σύνολο [2004-2008]	Σύνολο [2000-2008]
	2000-2001	2001-2002	2002-2003	2003-2004		2004-2005	2005-2006	2006-2007	2007-2008 *		
Παλινοστούντες				20	20	35	340	784	1,000	2,159	2,179
	Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:						+	10695%			
ROM (Τσιγγάνοι)				40	40	1,107	1,262	890	1,000	4,259	4,299
	Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:						+	10548%			
Μουσουλμάνοι				130	130	1,010	1,452	2,141	2,500	7,103	7,233
	Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:						+	5364%			
Φυλακισμένοι				1,840	1,840	2,869	4,107	2,563	3,000	12,539	14,379
	Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:						+	581%			
Μετανάστες				3	3	1,468	2,805	9,345	10,000	23,618	23,621
	Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:						+	787167%			
Α.μ.Ε.Α.					0			876	1,000	1,876	1,876
	Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:						→	+ ∞			
Σύνολο	0	0	0	2,033	2,033	6,489	9,966	16,599	18,500	51,554	53,587
	Ποσοστιαία Μεταβολή Περιόδου [2004-2008] ως προς την Περίοδο [2000-2004]:						+	2436%			

Πηγή: Γ.Γ.Ε.Ε. (Επιμέλεια: Γραφείο Γ.Γ.)

Σημείωση *: Τα στοιχεία αποτυπώνουν διαθέσιμες θέσεις για εκπαίδευση μέχρι τον Ιούνιο του 2008 [χρηματοδότηση Γ' Κ.Π.Σ.]

Η Γ.Γ.Ε.Ε. έχει ενσωματώσει στα εκπαιδευτικά της προγράμματα άτομα που ανήκουν σε ευάλωτες κοινωνικά ομάδες. Στον πίνακα 16 παρουσιάζονται οι εκπαιδευθέντες ανά ειδική ομάδα πληθυσμού κατά τις εκπαιδευτικές περιόδους 2000-2004 και της περιόδου 2004-2008. Επίσης φαίνονται και οι ποσοστιαίες μεταβολές μεταξύ των δύο περιόδων.

- από την ομάδα των παλιννοστούντων εκπαιδεύτηκαν 2.159 άτομα έναντι 20 ατόμων (ποσοστιαία αύξηση 10695%), από τους ROMA (Τσιγγάνοι) 4.259 άτομα έναντι 40 ατόμων (ποσοστιαία αύξηση 10548%),
- από τους μουσουλμάνους 7.103 άτομα έναντι 130 ατόμων (ποσοστιαία αύξηση 5364%),
- από τους φυλακισμένους 12.539 άτομα έναντι 1.840 (ποσοστιαία αύξηση 581%) και τέλος, από τα άτομα με ειδικές ανάγκες 1.876 έναντι 0 ατόμων (ποσοστιαία αύξηση 787167%).

Συνολικά στη χώρα μας την εκπαιδευτική περίοδο 2004-2008 εκπαιδεύτηκαν 51.554 άτομα των ειδικών ομάδων πληθυσμού έναντι 2.033 ατόμων την εκπαιδευτική περίοδο 2000-2004 (ποσοστιαία αύξηση 2436%).

Επίσης, και μέχρι το 2004 πραγματοποιήθηκαν δράσεις για την εκπαίδευση ατόμων ειδικών κοινωνικών ομάδων, όπως παλιννοστούντες, τσιγγάνοι, μετανάστες, φυλακισμένοι, αποφυλακισμένοι. Οι δράσεις αφορούσαν στην εκμάθηση της ελληνικής γλώσσας, κοινωνικών δεξιοτήτων, την επαγγελματική κατάρτιση ή επανακατάρτιση, την έκδοση εκπαιδευτικών υλικών, την εκπόνηση μελετών και ερευνών. Επίσης λειτούργησε η Μονάδα Προώθησης της Απασχόλησης.

Το πρόγραμμα ΜΕΛΙΝΑ σχεδίασε ένα ερευνητικό πρόγραμμα δράσεων δεκαετούς διάρκειας, που άρχισε το 1995-96. Μία σημαντική ενέργεια του προγράμματος ΜΕΛΙΝΑ ήταν η διεξαγωγή Σεμιναρίων Επιμόρφωσης των δασκάλων. Επίσης, λειτούργησαν προγράμματα εκπαίδευσης στον πολιτισμό και στα μέσα μαζικής ενημέρωσης, όπως τοπικά σεμινάρια αγιογραφίας, φωτογραφίας και ραδιοφώνου.

2.3. Αξιολόγηση προγραμμάτων και μαθησιακών αποτελεσμάτων

2.3.1 Αξιολόγηση μαθησιακών αποτελεσμάτων

Η αξιολόγηση των προγραμμάτων και ο έλεγχός τους αποτελούν μια σημαντική προτεραιότητα για τη Γ.Γ.Ε.Ε. Το 2007 δημιουργήθηκε ένα Εθνικό Γραφείο υπό την αιγίδα του Γενικού Γραμματέα Εκπαίδευσης Ενηλίκων για να εφαρμόσει το εθνικό πλαίσιο διασφάλισης & αξιολόγησης της ποιότητας. Το εθνικό πλαίσιο εστιάζει τόσο στην αξιολόγηση προγραμμάτων και Μονάδων Εκπαίδευσης Ενηλίκων (Μ.Ε.Ε.) όσο και στην πιστοποίηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Ο στόχος του είναι να βελτιώσει και να ελέγξει την ποιότητα της εκπαιδευτικής πρακτικής σε όλες τις μονάδες εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ελλάδα (περισσότερες από 470 Μ.Ε.Ε.).

Πιο συγκεκριμένα, η Γ.Γ.Ε.Ε. έχει θέσει σε πιλοτική εφαρμογή (2006-2008) το Εθνικό Πλαίσιο Διασφάλισης Ποιότητας (Ε.Π.Δ.Π.) με βάση τις γενικές αρχές του Κοινού Ευρωπαϊκού Πλαισίου Διασφάλισης Ποιότητας (CQAF). Σύμφωνα με το ελληνικό πλαίσιο κάθε μονάδα εκπαίδευσης ενηλίκων (Μ.Ε.Ε.) σχεδιάζει και εφαρμόζει τις διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης για τα προγράμματά της με βάση το εθνικά προσδιορισμένο μοντέλο αξιολόγησης προγραμμάτων όπως προβλέπεται από το εθνικό σύστημα διασφάλισης ποιότητας. Επιπλέον, διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης πραγματοποιούνται από εξωτερικούς αξιολογητές και στις 13 περιφέρειες της χώρας για να εξασφαλιστεί η συνεχής βελτίωση, η διαφάνεια και η ποιότητα.

2.3.2 Εργαλεία και μηχανισμοί ποιότητας

Όπως αναφέρθηκε στους Άξονες Προτεραιότητας (βλ. 1.1.2.) η αναβάθμιση της ποιότητας του συστήματος εκπαίδευσης ενηλίκων αποτελεί βασικό στόχο της Γ.Γ.Ε.Ε.

Για το λόγο αυτό δημιουργείται **Εθνικό Σύστημα Διασφάλισης και Αξιολόγησης Ποιότητας της Εκπαίδευσης Ενηλίκων**. Το Σύστημα αποτελεί ένα κείμενο προδιαγραφών και κριτηρίων αξιολόγησης κοινό για όλες τις δομές και τα αυτόνομα

προγράμματα της Εκπαίδευσης των Ενηλίκων. Στόχος του είναι η αξιολόγηση και η διαρκής βελτίωση ποιότητας της παρεχόμενης εκπαίδευσης μέσα από διαδικασίες αυτοαξιολόγησης και αξιολόγησης των μονάδων εκπαίδευσης καθώς και διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης της ποιότητας. Το Σύστημα έχει τεθεί σε πιλοτική εφαρμογή, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Γ.Γ.Ε.Ε. του Υπ.Ε.Π.Θ.

Η πιστοποίηση του Ι.Δ.ΕΚ.Ε. της Γ.Γ.Ε.Ε. βρίσκεται σε εξέλιξη.

Οι κύριοι μηχανισμοί, που χρησιμοποιούνται για να ελέγξουν και να αξιολογήσουν τα προγράμματα των Μ.Ε.Ε. προκειμένου να εξασφαλιστεί ποιότητα, είναι:

α) οι διαδικασίες εξωτερικής αξιολόγησης της λειτουργίας των Μ.Ε.Ε. (διοικητικές διαδικασίες, διαχείριση και ηγεσία, πόροι και μαθησιακά αποτελέσματα),

β) οι διαδικασίες εσωτερικής αξιολόγησης της ποιότητας της εκπαιδευτικής διαδικασίας (μέθοδοι διδασκαλίας, εκπαιδευτικά υλικά/μέσα και περιεχόμενο, πρότυπο αξιολόγησης εκπαιδευόμενων, διαδικασίες αξιολόγησης εκπαιδευτικών και κατάρτιση, κ.λπ.)

γ) η αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Πιο συγκεκριμένα η Γ.Γ.Ε.Ε. επεξεργάζεται ένα Εθνικό Πλαίσιο Ικανοτήτων (Ε.Π.Ι.) για να αξιολογήσει τις επιδόσεις και την πορεία μάθησης των εκπαιδευόμενων (κυρίως στα Σ.Δ.Ε. και τα Κ.Ε.Ε.). Συνολικά έξι βασικές ικανότητες (δηλ. οργανωσιακή, τεχνική, πολιτιστική, προσωπική, κοινωνικοπολιτική, επικοινωνιακή) έχουν αναπτυχθεί για να αποτυπώσουν τη γνώση, τις δεξιότητες και τις στάσεις που οι ενήλικοι εκπαιδευόμενοι αποκτούν μετά από την κατάρτισή τους σε κάθε μεμονωμένο πρόγραμμα. Τέλος, το πλαίσιο ικανοτήτων αξιολογεί και πιστοποιεί την προηγούμενη γνώση.

δ) Η πιστοποίηση προγραμμάτων και η μεταφορά πιστωτικών μονάδων. Η Γ.Γ.Ε.Ε. προσφέρει δύο κύριες ομάδες των εθνικών πιστοποιητικών:

1) Ένα πιστοποιητικό υποχρεωτικής εκπαίδευσης (μέσω των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας) αντίστοιχο του επιπέδου 2 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (επίπεδο 2 ISCED) και

2) τα Πιστοποιητικά Διά Βίου Μάθησης (για τα προγράμματα 250 ωρών των Κέντρων Εκπαίδευσης Ενηλίκων) που αντιστοιχούν στο επίπεδο 4 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων (επίπεδο 4 ISCED).

Λόγω της έλλειψης ενός Εθνικού Συστήματος Προσόντων στην Ελλάδα δεν έχει ακόμη ολοκληρωθεί η σύνδεση/αντιστοίχιση του συστήματος εκπαίδευσης ενηλίκων

με το τυπικό σύστημα και το σύστημα επαγγελματικής κατάρτισης κάτι που επηρεάζει την εκπαιδευτική κινητικότητα των ενηλίκων. Ωστόσο, η Γ.Γ.Ε.Ε. επεξεργάζεται ένα σύστημα μεταφοράς πιστωτικών μονάδων για τα προγράμματά της για να αντιμετωπίσει αυτό το έλλειμμα.

2.3.3 Αξιοποίηση αποτελεσμάτων

Το εθνικό πλαίσιο εξασφάλισης ποιότητας έχει αναπτυχθεί και αναθεωρηθεί μετά από μια διετή περίοδο διαβούλευσης με τους εκπαιδευτικούς και κοινωνικούς εταίρους. Τον Ιούλιο του 2008 το Πλαίσιο θα οριστικοποιηθεί στην εθνική Συνδιάσκεψη Διασφάλισης Ποιότητας που διοργανώνεται στην Αθήνα, όπου τα 26 περιφερειακά στελέχη διασφάλισης ποιότητας θα αποφασίσουν τα εθνικά κριτήρια ποιότητας και τις συγκριτικές μετρήσεις επιδόσεων για όλες τις Μονάδες Εκπαίδευσης Ενηλίκων στην Ελλάδα. Επιπλέον το πλαίσιο αυτό θα θέσει τις βάσεις για την θεσμική κατοχύρωση α) της διασφάλισης ποιότητας σε όλες τις Μ.Ε.Ε. της Γ.Γ.Ε.Ε., β) της αξιολόγησης των εκπαιδευόμενων μέσω ενός εθνικού πλαισίου ικανοτήτων και γ) της πιστοποίησης και μεταφοράς πιστωτικών μονάδων υλοποιώντας έτσι την ευρωπαϊκή στρατηγική για τη δια βίου μάθηση.

2.4 Εκπαίδευση και θέση των εκπαιδευτών ενηλίκων

Διαμορφώνεται Πλαίσιο συστηματικής εκπαίδευσης εκπαιδευτών ενηλίκων μέσω του **Κέντρου Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Ενηλίκων – Πλάτων**. Σκοπός του Κέντρου, είναι η ανίχνευση των αναγκών των Εκπαιδευτών Ενηλίκων, ο σχεδιασμός σχετικών εκπαιδευτικών και επιμορφωτικών δράσεων και η διαρκής εκπαίδευση και η επιμόρφωσή τους. Το Κέντρο θα αναπτύσσει τις εκπαιδευτικές και επιμορφωτικές δράσεις του σε όλη την επικράτεια. Το Πλαίσιο λειτουργίας του «ΠΛΑΤΩΝ» έχει τεθεί σε πιλοτική εφαρμογή, με απόφαση του Γενικού Γραμματέα της Γ.Γ.Ε.Ε. του Υπ.Ε.Π.Θ.

2.4.1. Προσόντα και εκπαίδευση εκπαιδευτών ενηλίκων

Με έγκριση του Γενικού Γραμματέα της Γ.Γ.Ε.Ε., μετά από γνωμοδότηση της Εθνικής Επιτροπής Διά Βίου Μάθησης, συγκροτείται και τίθεται σε λειτουργία από το 2007 το Κέντρο Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Ενηλίκων – «Πλάτων» (Κ.Ε.Ε.Ε.ΕΝ.). Σκοπός του Κέντρου είναι η ανίχνευση των αναγκών, ο σχεδιασμός, η εκπαίδευση και η επιμόρφωση των Εκπαιδευτών Ενηλίκων.

Αναμένεται ότι θα συμβάλλει στη βελτίωση της λειτουργίας του τομέα Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών Ενηλίκων σε τρία επίπεδα:

α. Παροχή Ποιοτικής Αρχικής και Συνεχιζόμενης Εκπαίδευσης Εκπαιδευτών σύμφωνα με το «Κοινό Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων και Ικανοτήτων Εκπαιδευτικών και Εκπαιδευτών», και μέσω του προσδιορισμού συγκεκριμένων μετρήσιμων στόχων

β. ανάπτυξη συστήματος συνεργατικής μάθησης ανάμεσα στους εκπαιδευτές, ώστε να μαθαίνουν και μέσω των συναδέλφων τους.

γ. Σε επίπεδο διοίκησης – διαχείρισης μέσω της παρακολούθησης και βελτίωσης της αποδοτικότητάς τους.

Το Κέντρο αναπτύσσει εκπαιδευτικές και επιμορφωτικές δράσεις σε όλη την Επικράτεια και ανά Περιφέρεια και ενοποιεί τις διαδικασίες επιμόρφωσης των Εκπαιδευτών και Επιμορφωτών Ενηλίκων όλων των δομών.

Η δράση αυτή θα συνδυαστεί με τη δημιουργία ενιαίου Μητρώου Εκπαιδευτών – Επιμορφωτών Ενηλίκων και τη συνεχή αξιολόγηση των Εκπαιδευτών – Επιμορφωτών Ενηλίκων, σύμφωνα με το πλαίσιο Διασφάλισης Ποιότητας και Αξιολόγησης της Γ.Γ.Ε.Ε. και με βάση το Action Plan της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την ανάπτυξη νέων δεικτών αξιολόγησης και προώθησης των στρατηγικών της Λισσαβόνας.

Το ΕΚΕ.ΠΙΣ. είχε σχεδιάσει και εφαρμόσει Σύστημα Πιστοποίησης Εκπαιδευτών Ενηλίκων, το οποίο θεσμοθετήθηκε με Υπουργική Απόφαση, στο οποίο εκπαιδεύθηκαν 6.000 εκπαιδευτές μέχρι το τέλος του 2007.

2.4.2. Εκπαιδευτικά ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης με σπουδές στην Εκπαίδευση Ενηλίκων

Πολλοί από τους εκπαιδευτές απασχολούνται ως δεύτερο επάγγελμα στην εκπαίδευση ενηλίκων. Τα τελευταία χρόνια πληθαίνει ο αριθμός των εκπαιδευτών, οι οποίοι έχουν πραγματοποιήσει σπουδές ειδίκευσης στην εκπαίδευση ενηλίκων.

Τα Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τα οποία προσφέρουν προγράμματα σπουδών με θέμα την Εκπαίδευση Ενηλίκων είναι:

A) το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Το Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής χορηγεί ενιαίο πτυχίο, το οποίο προσδιορίζεται από δύο κατευθύνσεις, η μία εκ των οποίων η μία είναι η Κατεύθυνση της Συνεχούς Εκπαίδευσης. Η κατεύθυνση αυτή στοχεύει να εκπαιδεύσει τους φοιτητές στην απόκτηση της εκπαιδευτικής, ψυχολογικής και διοικητικής κατάρτισης, ώστε να μπορούν να εργαστούν ως ειδικοί στη Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση. Η ελάχιστη διάρκεια φοίτησης για την λήψη του πτυχίου ορίζεται σε οκτώ (8) εξάμηνα. Το πρόγραμμα σπουδών αποτελείται από δύο κύκλους σπουδών, διάρκειας δύο ετών ο καθένας. Ο πρώτος κύκλος σπουδών είναι κοινός για όλους τους φοιτητές. Στον κύκλο αυτό διδάσκονται μαθήματα που σχετίζονται και με τις δύο κατευθύνσεις και αναφέρονται σε γνωστικά αντικείμενα από την παιδαγωγική, την ψυχολογία, την κοινωνιολογία, τη φιλοσοφία, τη διδακτική ειδικών αντικειμένων, την πληροφορική και τις νέες τεχνολογίες και τη στατιστική. Ο δεύτερος κύκλος σπουδών περιλαμβάνει τα μαθήματα κατεύθυνσης (Συνεχής Εκπαίδευση, Εκπαίδευση Ατόμων με Ειδικές Ανάγκες).

B) το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ). Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Εκπαίδευση Ενηλίκων» προσφέρεται στο ΕΑΠ από το ακαδημαϊκό έτος 2003-2004. Σύμφωνα με την παραπάνω απόφαση «σκοπός του προγράμματος είναι η παροχή εξειδικευμένων γνώσεων και η ανάπτυξη δεξιοτήτων, ώστε οι απόφοιτοι να είναι ικανοί να σχεδιάζουν, να οργανώνουν και να αξιολογούν προγράμματα εκπαίδευσης ενηλίκων, καθώς και να διδάσκουν σε αυτά, χρησιμοποιώντας σύγχρονες εκπαιδευτικές μεθόδους και μεθόδους εκπαίδευσης από απόσταση».

Το πρόγραμμα περιλαμβάνει τις ακόλουθες Θεματικές Ενότητες και γνωστικά αντικείμενα:

- Μεθοδολογία εκπαίδευσης ενηλίκων,
- Ανοικτή και Εξ Αποστάσεως Εκπαίδευση,
- Σχεδιασμός, διοίκηση, αξιολόγηση προγραμμάτων εκπαίδευσης ενηλίκων,
- Εκπαιδευτική Έρευνα στην Πράξη

Ειδική μνεία για τις προϋποθέσεις εισαγωγής γίνεται για τα επιστημονικά στελέχη της Γ.Γ.Ε.Ε., των Κέντρων Επαγγελματικής Κατάρτισης, του Ε.ΚΕ.ΠΙΣ., αποφοίτων του Τμήματος Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Μακεδονίας.

Κατά το έτος 2007-2008 φοιτούν στο μεταπτυχιακό πρόγραμμα «Εκπαίδευση Ενηλίκων» 375 φοιτητές.

Γ) το Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου. Το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής του Πανεπιστημίου Πελοποννήσου ανήκει στη Σχολή Κοινωνικών Επιστημών που εδρεύει στην Κόρινθο.

Το Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής έχει ως αποστολή, μεταξύ άλλων, «να προάγει την επιστήμη και την έρευνα ιδιαίτερα στους τομείς της προστασίας των κοινωνικών δικαιωμάτων των πολιτών όπως αυτά διαμορφώνονται στο πλαίσιο της Ε.Ε., της εμπάθυνσης των δομών του κοινωνικού κράτους, της πρόληψης και της ασφάλειας σε συνδυασμό με την κοινωνική ανάπτυξη, της συνεχούς εκπαίδευσης, της εκπαίδευσης ενηλίκων και του σχεδιασμού νέων κοινωνικών και εκπαιδευτικών πολιτικών και θεσμών».

2.4.4. Εργασία και αμοιβή εκπαιδευτών ενηλίκων

Στη Γ.Γ.Ε.Ε οι προσλήψεις τόσο των εκπαιδευτών ενηλίκων όσο και των στελεχών γίνονται μέσα από ανοιχτές διαδικασίες επιλογής σύμφωνα με κριτήρια επιλογής. Οι προκηρύξεις αναρτώνται στην ιστοσελίδα του Ι.Δ.ΕΚ.Ε. και δημοσιεύονται στον Τύπο. Από την εκπαιδευτική περίοδο 2008-2009 προβλέπεται η δημιουργία ενιαίου μητρώου εκπαιδευτών ενηλίκων (βλ. 1.1.2.) Η ωριαία αντιμισθία των εκπαιδευτών ορίζεται σύμφωνα με Υπουργική Απόφαση, σύμφωνα με την οποία οι αμοιβές διαφοροποιούνται ανάλογα με το επίπεδο σπουδών και εμπειρίας τους.

3. Έρευνα, Καινοτομία και Καλές Πρακτικές

Η Γ.Γ.Ε.Ε. προχωρεί στην ίδρυση του Κέντρου Μελετών Διά Βίου Μάθησης «ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΗΣ». Στα πλαίσια δραστηριοτήτων του ιδρύει βιβλιοθήκη, εκπονεί και συμμετέχει σε μελέτες και έρευνες σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο, προωθεί την ανάπτυξη σχέσεων και συνεργασιών με φορείς ανάλογης δραστηριότητας εντός και εκτός Ελλάδας, παρέχει υπηρεσίες εξειδίκευσης μέσω σεμιναρίων και συναφών δραστηριοτήτων, οργανώνει και συμμετέχει σε συνέδρια, εκπαιδευτικά προγράμματα, συναντήσεις και προβαίνει σε επιστημονικές εκδόσεις, δημιουργεί, υποστηρίζει και συμμετέχει σε δίκτυα διά βίου μάθησης, εκδίδει περιοδικό σχετικό με τη διά βίου μάθηση.

Η Γ.Γ.Ε.Ε. έχει προχωρήσει στην έκδοση επιστημονικής επιθεώρησης με τον τίτλο «διά βίου». Σκοπός της επιστημονικής έκδοσης είναι να συμβάλει στην προώθηση της διά βίου μάθησης στην Ελλάδα μέσω της δημοσιοποίησης ερευνητικών και μελετητικών δραστηριοτήτων. Στόχοι της είναι η επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη στον τομέα της Διά Βίου Μάθησης, καθώς επίσης και η συλλογή, τεκμηρίωση, επεξεργασία και διάδοση πληροφοριών επιστημονικής φύσεως στον ελληνικό και διεθνή χώρο, όπως επίσης και η σύνδεση της χώρας με τις εξελίξεις και τις νέες πρακτικές στον τομέα της Διά Βίου Μάθησης με τον ευρωπαϊκό και διεθνή χώρο. Έχουν ήδη εκδοθεί τα δύο πρώτα τεύχη και προετοιμάζεται η έκδοση του τρίτου τεύχους.

Ενθαρρύνεται, επίσης, η ανταλλαγή εμπειριών ανάμεσα σε επιστήμονες. Για αυτό το λόγο η Γ.Γ.Ε.Ε. διοργανώνει διεθνή συνέδρια, στα οποία δίνεται η δυνατότητα έκφρασης ερευνητικών προγραμμάτων και επιστημονικών απόψεων, με σκοπό τα συμπεράσματα των συνεδρίων να λαμβάνονται υπόψη και να αξιοποιούνται στο σχεδιασμό μελλοντικών προγραμμάτων. Συγκεκριμένα, έχουν πραγματοποιηθεί:

A) Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο με διεθνή συμμετοχή, που διοργάνωσαν τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων στο Βόλο με θέμα «Διά Βίου Μάθηση για την Ανάπτυξη, την Απασχόληση και την Κοινωνική Συνοχή»,

B) Πανελλήνιο Επιστημονικό Συνέδριο με διεθνή συμμετοχή, που διοργάνωσαν οι Σχολές Γονέων στις 11-12 Μαΐου 2007 με θέμα «Σχολές Γονέων μαζί με τα παιδιά μας»

Γ) Προετοιμάζεται Διεθνές Συνέδριο με συμμετοχή των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

3.1. Ερευνητικές μελέτες στο χώρο της εκπαίδευσης ενηλίκων

Η Γ.Γ.Ε.Ε. συμμετέχει στην υλοποίηση της πιλοτικής έρευνας του Ο.Ο.Σ.Α. με τίτλο «JRA module pilot» στα πλαίσια του Προγράμματος για τη Διεθνή Αξιολόγηση των Δεξιοτήτων των Ενηλίκων Ατόμων. Το Πρόγραμμα για την Διεθνή Αξιολόγηση των Δεξιοτήτων Ενηλίκων Ατόμων του Οργανισμού Οικονομικής και Συνεργασίας και Ανάπτυξης αποσκοπεί:

- Στην ταξινόμηση και μέτρηση των δεξιοτήτων των απασχολούμενων σε συγκεκριμένες θέσεις εργασίας
- Στον εντοπισμό και μέτρηση των διαφορών ανάμεσα στα άτομα και χώρες στον τομέα των δεξιοτήτων
- Στην εκτίμηση για το που χρησιμοποιείται η κάθε δεξιότητα και της ζήτησης για αυτές τις δεξιότητες
- Στον εντοπισμό των χαμηλών δεξιοτήτων και κατ' επέκταση των ατόμων που κινδυνεύουν από κοινωνικό και οικονομικό αποκλεισμό
- Στην παρακολούθηση των τάσεων όσον αφορά τις δεξιότητες στον χρόνο αλλά και της ζήτησης για συγκεκριμένες δεξιότητες

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον έχει το γεγονός ότι το πρόγραμμα αυτό μπορεί να βοηθήσει στη δημιουργία πολιτικών, ειδικότερα για τα άτομα με χαμηλές δεξιότητες και τους ανέργους.

Το Πρόγραμμα για την Διεθνή Αξιολόγηση των Δεξιοτήτων Ενηλίκων Ατόμων (PIAAC) θα βασιστεί, μεταξύ άλλων στην αποτίμηση γενικών δεξιοτήτων που χρησιμοποιούνται στο χώρο δουλειάς, χρησιμοποιώντας το λεγόμενο Job Requirement Approach, JRA –module (μέτρηση επιδεξιοτήτων όπως ικανότητα ομαδικής εργασίας (team working), επιμονή, προγραμματισμός, επικοινωνία, κ.ά.).

Η αποτίμηση αυτή θα γίνει μέσω διεξαγωγής πιλοτικής έρευνας (που θα πραγματοποιηθεί μέσα στο 2008). Το δείγμα σε αυτή την έρευνα θα είναι τουλάχιστον 500 άτομα από κάθε χώρα που θα συμμετέχει.

Η ΓΓΕΕ θα έχει τη δυνατότητα, μεταξύ άλλων, να εκτιμήσει σε πολύ ικανοποιητικό βαθμό την χρησιμότητα της πολιτικής που εφαρμόζεται στον τομέα της εκπαίδευσης ενηλίκων και να αναζητήσει δυνατότητες βελτιστοποίησης των προγραμμάτων που προσφέρονται στον ενήλικο πληθυσμό. Για τη διεξαγωγή της έρευνας έχει

αναπτυχθεί συνεργασία με το Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο, το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών και το Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης και Αυτοδιοίκησης.

Η ανταλλαγή τεχνογνωσίας και καλών πρακτικών σε διεθνές επίπεδο αποτελεί έναν τομέα, για τον οποίο η Γ.Γ.Ε.Ε. ενδιαφέρεται ιδιαίτερα. Η Γ.Γ.Ε.Ε. συμμετέχει στην ομάδα εργασίας της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για το «Adult Learning Action Plan» καθώς και σε συνδιασκέψεις για το Μεσογειακό Διάλογο για την Εκπαίδευση Ενηλίκων (MEDA) στη Μάλτα, στη Λάρνακα και στο Βερολίνο, οι οποίες διοργανώθηκαν από το ΠZZ/DVV.

Το Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης (ΕΚΕ.ΠΙΣ.) του Υπουργείου Απασχόλησης πραγματοποιεί τον καθορισμό των προσόντων που απαιτούνται για την άσκηση αρχικώς 65 επαγγελμάτων, καθώς και τον καθορισμό της διαδικασίας πιστοποίησης των γνώσεων από το ΕΚΕΠΙΣ. Τα επαγγελματικά περιγράμματα, τα οποία θα αναπτυχθούν, θα περιλαμβάνουν τον τίτλο, τον ορισμό και την ανάλυση του επαγγέλματος ή της ειδικότητας. Τις απαραίτητες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες προκειμένου να ανταποκριθεί ο εργαζόμενος στις προδιαγραφές του συγκεκριμένου επαγγέλματος ή ειδικότητας. Τους τρόπους, τις διαδικασίες και τα μέσα, ώστε να επιτευχθεί η απόκτηση των απαιτούμενων προϋποθέσεων για την άσκηση του επαγγέλματος ή της ειδικότητας. Ανάμεσα στον κατάλογο επαγγελματικών περιγραμμάτων περιλαμβάνεται το νέο προφίλ εκπαιδευτή ενηλίκων.

Για τις αναγκαίες μελέτες με στόχο την περιγραφή των επαγγελματικών περιγραμμάτων οι κοινωνικοί εταίροι, οι οποίοι έχουν αναλάβει το σχετικό έργο, επιδοτούνται με 1,6 εκατομμύρια €. Για την περίοδο 2007-2013 ακολουθεί μελέτη για ακόμη 150 επαγγέλματα με προϋπολογισμό 5 εκατομμύρια €, ενώ στη διάθεση των εταίρων τίθεται και το 2% του επιχειρησιακού προγράμματος «ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥ ΔΥΝΑΜΙΚΟΥ», που μπορεί να φτάσει στα 150 εκατομμύρια €.

Το Ε.ΚΕ.ΠΙΣ. συμμετείχε το 2001 στο έργο του ΟΟΣΑ με θέμα «Ο ρόλος των εθνικών συστημάτων προσόντων στην προώθηση της διά βίου μάθησης». Στην έκθεση του καταγράφηκαν εμπειρίες από το σχεδιασμό, τη διαχείριση και την εφαρμογή των εθνικών συστημάτων προσόντων της χώρας μέσα από διαδικασίες τυπικής, μη τυπικής και άτυπης μάθησης, ο βαθμός διασύνδεσης των συστημάτων αυτών καθώς και η συμβολή τους στην προώθηση της διά βίου μάθησης.

Συμμετέχει, επίσης, στην ερευνητική δραστηριότητα του ΟΟΣΑ «Η Αναγνώριση της Μη Τυπικής και Άτυπης Μάθησης». Τον Ιούνιο 2007 το ΕΚΕΠΙΣ υπέβαλε Έκθεση σε συνεργασία με τη Γ.Γ.Ε.Ε. και τον ΟΕΕΚ. Το έργο ξεκίνησε το 2006 και θα λήξει το 2008. Επίσης, το 2003 εξέδωσε βιβλίο με τίτλο «Συνεχιζόμενη επαγγελματική κατάρτιση και πιστοποίηση – διαδικασία και αποτελέσματα Κ.Ε.Κ. 2001-2003»

3.2. Καινοτομίες και παραδείγματα καλής πρακτικής

Η ΓΓΕΕ συμμετέχει ενεργά σε ευρωπαϊκά προγράμματα τα οποία επικεντρώνονται στην καινοτομία και ειδικότερα σε ότι αφορά την εκπαίδευση εκπαιδευτών και τις ευάλωτες κοινωνικές ομάδες. Ενδεικτικά αναφέρουμε μερικά από τα ευρωπαϊκά προγράμματα, στα οποία συμμετέχει η Γ.Γ.Ε.Ε.:

Α) Σωκράτης: ITINERAIRES MEDITERRANNEENES, για τη δημιουργία καινοτόμου παιδαγωγικού οδηγού και μεθόδου εκπαίδευσης εκπαιδευτών για τον Ευρωπαϊό πολίτη, AEM, για τη δημιουργία βάσης δεδομένων και ειδικής ιστοσελίδας για τη διακίνηση της καινοτομίας στην εκπαίδευση στα Μουσεία και αρχαιολογικούς χώρους, ALICE, για τη δημιουργία βάσης πληροφοριών για την μη-τυπική εκπαίδευση ενηλίκων, Colours για την κοινωνική ένταξη των μεταναστών μέσω της τέχνης (art therapy), ADDED για τη στήριξη εκπαιδευτικών που διδάσκουν ενήλικες μαθητές, FILOGRAFIA για την αξιοποίηση της μεθόδου της βιωματικής προσέγγισης για την δημιουργική γραφή με την χρήση πολυμέσων, DILLmulí (Dissemination of Lifelong Learning Activities in Museum and Library projects) για τη διάδοση καλών Ευρωπαϊκών πρακτικών διά βίου μάθησης σε Βιβλιοθήκες και Μουσεία, The Propagator Initiative για τη διάχυση και προώθηση των προϊόντων και αποτελεσμάτων όλων των προγραμμάτων Grundtvig, κυρίως, μέσω Νέων Τεχνολογιών, BSSE (Basic Skills and Social Enterprises) για την υποστήριξη ατόμων που εργάζονται σε κοινωνικές επιχειρήσεις, Beyond the open Doors για την ανάπτυξη στρατηγικής για την προετοιμασία των κρατουμένων για μια ομαλή πορεία προς την επανένταξη στο κοινωνικό περιβάλλον.

Το Δίκτυο Πόλεων Μάθησης, NewTELS, ανέπτυξε σε πιλοτικό πλαίσιο τον Εθνικό Άξονα Πόλεων μάθησης σε περιοχές της Αττικής.

Β) Προγράμματα Leonardo: Webropol για την ανάπτυξη εκπαιδευτικών δράσεων σε εικονικό εκπαιδευτικό περιβάλλον για τις Δημοτικές Αστυνομίες των χωρών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Meter για τη δημιουργία μίας σειράς από δεξιότητες/ικανότητες απαραίτητες για τον εκπαιδευτή που διδάσκει σε προγράμματα δια βίου εκπαίδευσης από απόσταση.

Γ) E-LEARNING EuNIC- ATENE Centre of Excellence-E-Learning για την εκπαίδευση ψηφιακά αναλφάβητων πολιτών 18-65 ετών.

Δ) EQUAL Επί Τροχών – Επόμενα στάση Αγορά Εργασίας για την ενδυνάμωση και επαγγελματική ένταξη των νέων που διαρρέουν από την εκπαίδευση.

Επίσης, το ΕΚΕΠΙΣ συμπεριλαμβάνει στις δράσεις του το ENVI-E – Αναπτυξιακή σύμπραξη για την ανάπτυξη ανοικτού συστήματος απόκτησης και πιστοποίησης επαγγελματικών προσόντων στον κλάδο της προστασίας του περιβάλλοντος, το TEXNOMAΘΕΙΑ – Ανάπτυξη προτύπου συστήματος δια βίου κατάρτισης και εξ αποστάσεως πιστοποίησης δεξιοτήτων στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και το E-Quality – ανάπτυξη συστήματος ποιότητας των υπηρεσιών συμβουλευτικής στήριξης και απασχόλησης.

4. Αλφαριθμητισμός ενηλίκων

4.1 Ορισμός Αλφαριθμητισμού σε εθνικό επίπεδο

Η Λαϊκή Επιμόρφωση ως δραστηριότητα εμφανίζεται στην Ελλάδα με το νόμο 4397/29, με κύριο θέμα το πρόβλημα του αναλφαριθμητισμού ενηλίκων. Με τον όρο **Αναλφάβητος/η ενήλικος** εννοούμε αυτόν/ην που δεν πήγε ποτέ στο σχολείο (οργανικός αναλφάβητος) καθώς επίσης και όσους/ες δεν ολοκλήρωσαν την εξάχρονη πρωτοβάθμια εκπαίδευση (λειτουργικός αναλφάβητος), επομένως η ιδιότητα καθορίζεται από το επίπεδο της εκπαίδευσης την οποία ολοκλήρωσε κάποιος/α.

Στον πίνακα 17 παραθέτουμε στοιχεία για το συνολικό αριθμό των αναλφαριθμητών κατά το 2004.

Πίνακας 17: Αναλφάβητοι κατά φύλο και ηλικία το 2004

Αναλφάβητοι κατά φύλο και ηλικία Σύνολο χώρας 2004			
Ηλικία	Σύνολο	Άνδρες	Γυναίκες
15-19	3.348	1.242	2.106
20-24	4.203	1.856	2.347
25-29	3.497	2.046	1.451
30-44	15.752	8.272	7.480
45-64	91.171	29.556	61.615
65+	528.706	159.635	369.071
Σύνολο	646.677	202.607	444.070

Πηγή: ΕΣΥΕ, Έρευνα Εργατικού Δυναμικού, 2004

Στη σύγχρονη εποχή, όμως η έννοια του αλφαριθμητισμού δεν αποβλέπει μόνο στην απόκτηση των τεχνικών γραφής, ανάγνωσης, αριθμητικής. Διευρύνεται ώστε να καλύπτει τις ικανότητες που εμφανίζονται στα νέα περιβάλλοντα μάθησης, όπως ψηφιακό αναλφαριθμητισμό και επιστημονικό αναλφαριθμητισμό.

Στα προγράμματα της Γ.Γ.Ε.Ε. υιοθετείται η έννοια του **Γραμματισμών και** αποβλέπουν όχι μόνο στη διαχείριση κειμένων αλλά και στη μάθηση για τη δράση με την απόκτηση των ικανοτήτων της επικοινωνίας, της επίλυσης προβλημάτων, της ανάπτυξης των προσωπικών ενδιαφερόντων, της αξιοποίησης της πληροφορίας στο σχεδιασμό της προσωπικής και κοινωνικής ζωής (Γ.Γ.Ε.Ε., 2007).

Η ανάπτυξη προγραμμάτων, τα οποία αποβλέπουν στο συνδυασμό εκπαίδευσης και δράσης, ώστε οι γνώσεις να μην αποκόβονται από τη ζωή και να αξιοποιείται και η άτυπη μάθηση, αποτελεί μία πρόκληση για το χώρο της εκπαίδευσης ενηλίκων. Η Γ.Γ.Ε.Ε. συμμετείχε στη συνάντηση που διοργάνωσε το Institute of Lifelong Learning της UNESCO και συζητήθηκε η ανάπτυξη διάφορων μορφών γραμματισμών, όπως ο οικογενειακός γραμματισμός και ο οικονομικός γραμματισμός.

4.2 Εφαρμογή πολιτικών για τον Αλφαριθμητισμό

Οι νέες πολιτικές που βασίζονται στις ανωτέρω θεωρητικές προσεγγίσεις είναι τα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας, τα Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων και ο Ήρων στα οποία αναφερθήκαμε ήδη (βλ.2.1.2).

4.3 Παραδείγματα καινοτόμων προγραμμάτων Αλφαριθμητισμού

Στα Σ.Δ.Ε. προωθείται η διαθεματικότητα, ώστε να υπάρχει συνέργεια γραμματισμών. Επίσης, προωθείται η δημιουργία συστήματος δεξιοτήτων, ώστε τα προγράμματα να γίνεται σαφές το επίπεδο γνώσεων, δεξιοτήτων, στάσεων που αποκτούν οι εκπαιδευόμενοι με την παρακολούθηση των προγραμμάτων. Αποσκοπείται, έτσι, η διασύνδεση του συστήματος εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ελλάδα με τη διασύνδεση των αντίστοιχων συστημάτων στις ευρωπαϊκές χώρες. Επίσης, οι πολίτες θα γίνει διασύνδεση με το τυπικό σύστημα εκπαίδευσης στην Ελλάδα και οι πολίτες θα αναπτύξουν επίγνωση των αποτελεσμάτων της μαθησιακής διαδικασίας.

4.4. Φύλο και Εκπαίδευση Ενηλίκων

Από το 2004 η Κυβερνητική Επιτροπή έχει υιοθετήσει Τετραετές Πρόγραμμα Δράσης της Γενικής Γραμματείας Ισότητας (Γ.Γ.Ι.) του Υπουργείου Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης με τίτλο «Εθνικές Προτεραιότητες Πολιτικής και Άξονες Δράσης για την Ισότητα των Φύλων». Με το πρόγραμμα αυτό συνδέονται τα θέματα ισότητας με τις εθνικές προτεραιότητες «Ανάπτυξη, Απασχόληση, Εκπαίδευση, Κοινωνική Συνοχή». Ανάμεσα στους άξονες ειδικών δράσεων του Προγράμματος είναι η καταπολέμηση των στερεοτύπων μέσω της εκπαίδευσης.

Στα πλαίσια δράσης της Γ.Γ.Ι., πραγματοποιούνται προγράμματα συμβουλευτικής και επαγγελματικού προσανατολισμού με βάση τη διάσταση του φύλου. Ενισχύονται και εμπλουτίζονται οι βιβλιοθήκες ΤΕΕ και ΙΕΚ της χώρας με βιβλία σχετικά με θέματα ισότητας των φύλων και ξεκινάει η on line σύνδεση των βιβλιοθηκών των ΤΕΕ και ΙΕΚ με τη Βιβλιοθήκη Θεμάτων Ισότητας και Φύλου της Γ.Γ.Ι. (ΚΕΘΙ, 2005)

Ανάμεσα στις δράσεις για την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών σύμφωνα με στοιχεία από το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης και Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης (ΕΠΕΑΕΚ) 2000-2006 είναι:

- Προγράμματα υποστήριξης αρχικής επαγγελματικής κατάρτισης και εκπαίδευσης γυναικών, στα οποία περιελήφθησαν δράσεις ευαισθητοποίησης εκπαιδευτικών στις διακρίσεις λόγω φύλου και παραγωγή σχετικού εκπαιδευτικού υλικού.
- Προγράμματα σπουδών και ερευνητικά προγράμματα για τις γυναίκες στην τριτοβάθμια εκπαίδευση, με χορήγηση υποτροφιών για έρευνα σε θέματα φύλου και ισότητας και παράλληλη ενίσχυση της ακαδημαϊκής σχετικής βιβλιογραφίας. Θετικές δράσεις υπέρ των γυναικών στα πλαίσια της διά βίου εκπαίδευσης, με ειδικά προγράμματα σε θέματα ισότητας και με την παροχή κινήτρων (π.χ. υποτροφιών) για την προσέλκυση γυναικών σε τομείς όπου η παρουσία τους είναι περιορισμένη.

Επίσης, προγράμματα κατάρτισης γυναικών πραγματοποιούνται από τον ΟΑΕΔ σε θέματα, όπως Πληροφορική, Υφαντική Τέχνη κ.ά.

Από την προγραμματική περίοδο 2008-2013 στη Γ.Γ.Ε.Ε. προετοιμάζονται προγράμματα για την ισότητα. Επίσης, οι εκπαιδευτές ενηλίκων θα ευαισθητοποιηθούν σε θεωρίες φύλου και θέματα προώθησης της ισότητας των φύλων.

Αναφέρουμε ενδεικτικά δύο προγράμματα της Γ.Γ.Ε.Ε., με στοχευμένες δράσεις σε θέματα φύλου, όπως:

- **Διοπί Η** «Γυναικεία Επιχειρηματικότητα και Διαπεριφερειακό Σύστημα Υποστήριξης στην Κοινωνική Οικονομία» για τη δημιουργία μηχανισμών υποστήριξης της γυναικείας και κοινωνικής επιχειρηματικότητας και την καταπολέμηση του κοινωνικού αποκλεισμού και των ανισοτήτων κατά των γυναικών.
- **ΤΟ.ΜΕ.Σ.** για την πιλοτική εφαρμογή ενός ολοκληρωμένου πακέτου ενεργειών στον Νομό Έβρου, ως περιοχή πιλότο, για την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας των γυναικών και άλλων ειδικών ομάδων πληθυσμού στις παραμεθόριες περιοχές.

5. Προσδοκίες από την CONFINTEA VI και προοπτικές για την Εκπαίδευση Ενηλίκων

5.1. Προσδοκίες από την CONFINTEA VI

Η ανάδειξη της υποστήριξης νέων εκπαιδευτικών μεθοδολογιών.

Ανάδειξη τρόπων αύξησης της συμμετοχής στην εκπαίδευση ενηλίκων.

Ανάπτυξη και ενίσχυση της συνεργασίας για έρευνες και κοινά προγράμματα.

Ανάδειξη τρόπων σύνδεσης των τριών χώρων μάθησης.

5.2. Προοπτικές για την ανάπτυξη πολιτικών και πρακτικών στην εκπαίδευση ενηλίκων

- Η συνεργασία φορέων που ασχολούνται με τη διά βίου μάθηση και η ύπαρξη εθνικών συστημάτων παρακολούθησης της πορείας και του έργου της διά βίου μάθησης.
- Η εκπαίδευση των εκπαιδευτικών για θέματα διά βίου μάθησης.
- Η ενίσχυση της ισότητας των φύλων και η παροχή εκπαιδευτικών ευκαιριών, που θα αξιοποιούν τη διαγενεακή μάθηση.
- Η ενίσχυση της συμμετοχής στην εκπαίδευση ενηλίκων ατόμων σε απομακρυσμένες περιοχές.
- Η εντατικοποίηση της συνεργασίας φορέων που παρέχουν εκπαίδευση με φορείς που παρέχουν κατάρτιση και η σύνδεσή τους με την αγορά εργασίας.
- Η ανάπτυξη πολιτικής διά βίου μάθησης για ειδικές ομάδες του πληθυσμού, όπως άτομα με ειδικές ανάγκες, νέους που υπηρετούν στο στρατό στα πλαίσια της θητείας τους.
- Η ανάπτυξη διά βίου συμβουλευτικής για εκπαιδευτικές ευκαιρίες.

Βιβλιογραφία

Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων (2007) *Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας: Μια εναλλακτική προσέγγιση της γνώσης στο πλαίσιο της ελληνικής εκπαιδευτικής*

πραγματικότητας. Πρακτικά Απολογιστικού Συνεδρίου Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας Β΄ Φάσης. Αθήνα.

ΕΚΕΠΙΣ (2003) Ο Ρόλος των Εθνικών Συστημάτων Αναγνώρισης Προσόντων στην Προώθηση της Διά Βίου Μάθησης – ΕΛΛΑΔΑ. Μελέτη για το Ερευνητικό Έργο του Ο.Ο.Σ.Α. Αθήνα.

Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (2005) Από τη Θεωρία στην Πράξη: Για την ισότιμη συνεργασία γυναικών και ανδρών στην Πολιτική. Πρακτικά Ευρωπαϊκού Συνεδρίου. Αθήνα.

Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων – Ευρωπαϊκή Ένωση, Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2007) Προγραμματική Περίοδος 2007-2013. Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση. Αθήνα.

Κυριότερες Συντιμήσεις

ΑΔΕΔΥ	Ανώτατη Διοίκηση Ενώσεων Δημοσίων Υπαλλήλων
ΓΓΕΕ	Γενική Γραμματεία Εκπαίδευσης Ενηλίκων
ΓΓΙ	Γενική Γραμματεία Ισότητας

ΓΣΕΕ	Γενική Συνομοσπονδία Εργατών Ελλάδος
ΕΑΠ	Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο
ΕΕ	Ευρωπαϊκή Ένωση
ΕΚΔΔΑ	Εθνικό Κέντρο Δημόσιας Διοίκησης & Αυτοδιοίκησης
ΕΚΕΠΙΣ	Εθνικό Κέντρο Πιστοποίησης Συνεχιζόμενης Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΕΚΤ	Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο
ΕΠ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
ΕΠΙ	Εθνικό Πλαίσιο Ικανοτήτων
ΕΠΔΠ	Εθνικό Πλαίσιο Διασφάλισης Ποιότητας
ΕΠΕΑΕΚ	Επιχειρησιακό Πρόγραμμα Εκπαίδευσης & Αρχικής Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΕΠΜ	Εθνικό Πρόγραμμα Μεταρρυθμίσεων
ΕΣΠΑ	Εθνικό Στρατηγικό Πλαίσιο Αναφοράς
ΕΣΣΕΕΚΑ	Εθνικό Σύστημα Σύνδεσης της Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης με την Απασχόληση
ΕΣΥΕ	Εθνική Στατιστική Υπηρεσία
ΙΔΒΕ	Ινστιτούτα Δια Βίου Εκπαίδευσης
ΙΔΕΚΕ.	Ινστιτούτο Διαρκούς Εκπαίδευσης Ενηλίκων
ΙΕΚ	Ινστιτούτα Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΙΚΥ	Ίδρυμα Κρατικών Υποτροφιών
ΚΕΕ	Κέντρα Εκπαίδευσης Ενηλίκων
ΚΕΕΕΝΑΠ	Κέντρο Εκπαίδευσης – Επιμόρφωσης Ενηλίκων από Απόσταση
ΚΕΕΕΕΝ	Κέντρου Εκπαίδευσης και Επιμόρφωσης Εκπαιδευτών Ενηλίκων
ΚΕΚ	Κέντρο Επαγγελματικής Κατάρτισης
ΚΙΠΣ	Κοινοτικό Πλαίσιο Στήριξης
ΜΕΕ	Μονάδες Εκπαίδευσης Ενηλίκων
ΝΕΛΕ	Νομαρχιακές Επιτροπές Λαϊκής Επιμόρφωσης
ΟΑΕΔ	Οργανισμός Απασχόλησης Εργατικού Δυναμικού
ΟΓΕΕΚΑ	Οργανισμός Γεωργικής Επαγγελματικής Εκπαίδευσης Κατάρτισης και Απασχόλησης
ΟΕΕΚ	Οργανισμός Επαγγελματικής Εκπαίδευσης & Κατάρτισης
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΟΤΑ	Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης
ΣΔΕ	Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας
ΥΠΕΠΘ	Υπουργείο Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

Πίνακας Περιεχομένων

I. Γενική Εικόνα.....	3
II. Εκπαίδευση Ενηλίκων.....	7
1. Νομοθεσία και Χρηματοδότηση.....	8
1.1 Πλαίσιο νομοθεσίας και Πολιτικής της Εκπαίδευσης Ενηλίκων	8
1.1.1 Νομοθετικό πλαίσιο	8
1.1.2. Άξονες Προτεραιότητας	9
1.1.3. Οργάνωση της Εκπαίδευσης Ενηλίκων.....	11
1.1.4. Εναρμόνιση των στρατηγικών πολιτικής και υλοποίησης με άλλους τομείς της εθνικής πολιτικής.....	11
1.1.5. Κυριότερες Αναπτυξιακές Προκλήσεις.....	14
1.1.6. Πολιτικές που ασκούν επίδραση στην Εκπαίδευση Ενηλίκων.....	14
1.2 Χρηματοδότηση της Εκπαίδευσης Ενηλίκων.....	16
1.2.1. Δημόσια Επένδυση στην Εκπαίδευση Ενηλίκων	16
1.2.2. Ξένες πολυμερείς οικονομικές επιχορηγήσεις.....	23
1.2.3. Οικονομική Υποστήριξη της Εκπαίδευσης Ενηλίκων από ιδιωτικούς φορείς.....	23
1.2.4. Συμμετοχή κοινωνικών οργανώσεων στην Εκπαίδευση Ενηλίκων	24
1.2.6. Κίνητρα για συμμετοχή στην εκπαίδευση ενηλίκων	25
2. Ποιότητα της Εκπαίδευσης Ενηλίκων: Όροι, Συμμετοχή και Επίτευξη Στόχων	26
2.1.1. Παροχή εκπαίδευσης και νέα θεσμικά πλαίσια	26
2.1.2 Εκπαίδευση Ενηλίκων και Προγράμματα	26
2.1.3 Σύνδεση τυπικής και μη τυπικής μάθησης	31
2.1.4. Πιστοποίηση και εκπαίδευση ενηλίκων	31
2.2 Συμμετοχή στην Εκπαίδευση Ενηλίκων.....	32
2.2.1 Στατιστικά στοιχεία συμμετοχής	32
2.2.5. Εκπαίδευση Ενηλίκων και Ειδικές Ομάδες.....	39
2.3. Αξιολόγηση προγραμμάτων και μαθησιακών αποτελεσμάτων.....	41
2.3.1 Αξιολόγηση μαθησιακών αποτελεσμάτων	41
2.3.2 Εργαλεία και μηχανισμοί ποιότητας.....	41
2.3.3 Αξιοποίηση αποτελεσμάτων.....	43
2.4 Εκπαίδευση και θέση των εκπαιδευτών ενηλίκων	43
2.4.1. Προσόντα και εκπαίδευση εκπαιδευτών ενηλίκων.....	43
2.4.2. Εκπαιδευτικά ιδρύματα Ανώτατης Εκπαίδευσης με σπουδές στην Εκπαίδευση Ενηλίκων	44
2.4.4. Εργασία και αμοιβή εκπαιδευτών ενηλίκων.....	46
3. Έρευνα, Καινοτομία και Καλές Πρακτικές.....	46
3.1. Ερευνητικές μελέτες στο χώρο της εκπαίδευσης ενηλίκων	47
3.2. Καινοτομίες και παραδείγματα καλής πρακτικής.....	50
4. Αλφαριθμητισμός ενηλίκων.....	51
4.1 Ορισμός Αλφαριθμητισμού σε εθνικό επίπεδο.....	51
4.2 Εφαρμογή πολιτικών για τον Αλφαριθμητισμό.....	52
4.3 Παραδείγματα καινοτόμων προγραμμάτων Αλφαριθμητισμού	53
4.4. Φύλο και Εκπαίδευση Ενηλίκων	53
5. Προσδοκίες από την CONFINTEA VI και προοπτικές για την Εκπαίδευση Ενηλίκων.....	54
5.1. Προσδοκίες από την CONFINTEA VI.....	55

5.2. Προοπτικές για την ανάπτυξη πολιτικών και πρακτικών στην εκπαίδευση ενηλίκων	55
Βιβλιογραφία	55
Κυριότερες Συντμήσεις.....	56